

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviap.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 11
(16 лютого 2016 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	6
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	18
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	28
ПОЛІТИКА	39
ЕКОНОМІКА	47
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	51

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Участь Президента України П. Порошенка у роботі 52-ї Мюнхенської конференції з питань безпеки

12–13 лютого Президент України П. Порошенко відвідав з робочим візитом Німеччину для участі в 52-й Мюнхенській конференції з питань безпеки (конференція проводиться щорічно з 1962 р.).

Зокрема, глава Української держави взяв участь у президентських дебатах, під час яких обговорювалися актуальні виклики сучасній системі міжнародної безпеки.

У своєму виступі під час президентських дебатів П. Порошенко зазначив, що нині влада України активно працює над реформами, країна поступово змінюється й на цьому шляху Українська держава потребує солідарності та довіри партнерів.

Коментуючи економічну ситуацію в Україні, зокрема рівень ВВП, Президент наголосив, що останні 20 років Українська держава не проводила ґрунтовних реформ, процвітала корупція та олігархи, була відсутня прозора конкуренція. П. Порошенко підкреслив, що нині країна, незважаючи на фактичну війну, проводить реформи. Зокрема, Україна стає енергонезалежною від Росії за підтримки країн ЄС. «У цьому році ми вижили без єдиної поставки природного газу з Росії, які вона завжди використовувала як інструмент політичного тиску. Ми працюємо, але тривалий час нафтогазовий сектор був джерелом корупції для будь-якої влади України», – нагадав глава держави, додавши, що нині в Україні будується прозорий ринок.

Щодо проекту «Північний потік» Президент зазначив, що інтереси ЄС мають бути вище національних інтересів. Він наголосив, що Україна запрошує інвесторів в українську газотранспортну систему, що має посилити енергетичну безпеку Європи. «Північний потік-2» має лише політичну мету: зробити Європу більш залежною, а Україну та інші країни, в тому числі Польщу, слабшими», – сказав глава Української держави.

Окремо Президент звернув увагу на запуск судової реформи, щоб створити незалежний від корупції та політичного впливу суд і суддів. «Якщо бути відвертим, у нас жахлива судова система. Ми створюємо особливу інфраструктуру разом з нашими європейськими та американськими партнерами», – зазначив глава держави, нагадавши про новостворені незалежні інститути для боротьби з корупцією.

Глава держави наголосив, що в Україні для боротьби з корупцією відбувається дерегуляція, зокрема вдосконалено законодавчі норми та запроваджено систему електронних закупок. Українська держава посилює безпеку й оборону, витрачаючи на ці цілі 5 % ВВП, було зменшено дефіцит бюджету, реструктуризовано борги та оздоровлено банківську систему.

«Будь ласка, не вважайте, що Україна не змінюється. Ми працюємо над важливими речами. Думаю, складно знайти в світі країну з таким обсягом справ. Ми відкриті для співпраці. Нам потрібна ваша солідарність та підтримка, а найголовніше – ваша довіра», – резюмував Президент.

Водночас П. Порошенко наголосив, що нині Європа та Україна стоять перед складними безпековими викликами й перемогти агресора можливо лише об'єднаними зусиллями.

Глава Української держави подякував організаторам конференції за надання унікальної можливості для діалогу на тему безпеки. П. Порошенко зазначив, що на європейському просторі постала небезпека появи альтернативної Європи з іншими цінностями. «Європа пов'язана для українців з певними цінностями, і небезпекою для нас є альтернативні цінності, які сьогодні приносять ізоляціонізм, нетерпимість, неповагу до прав людини, релігійний фанатизм, гомофобію. Ця альтернативна Європа має свого власного лідера, якого звать пан Путін. Ця альтернативна Європа має своїх босих солдатів, і це називається проросійські партії на європейському просторі, які борються проти Європи», – підкреслив глава держави.

На думку українського Президента, перемогти в цій війні можливо лише будучи об'єднаними й разом борючись за європейські цінності. «Розумію, що Європа зараз проходить свою, напевно, найскладнішу кризу, і ми можемо перемогти цю битву, борючись разом», – наголосив П. Порошенко.

Глава Української держави нагадав присутнім, що в боротьбі з російським агресором тисячі українців віддали своє життя. Президент акцентував на тому, що міжнародні санкції щодо Росії не є покаранням, а є інструментом для того, щоб повернути РФ за стіл переговорів, якщо немає інших інструментів для цього.

Коментуючи твердження Росії щодо нібито громадянської війни на Донбасі, Президент підкреслив, що дві третини окупованого Донбасу було звільнено від бойовиків і з того часу на цій території не було жодного конфлікту. «Пане Путін, це Ваша агресія, а не громадянська війна в Україні. І це не громадянська війна в Криму, а ваші солдати, які окупували мою країну. І це не громадянська війна в Сирії, це ваше бомбардування цивільного населення в Сирії. І це демонстрація, що ми живемо з Росією в паралельних всесвітах», – наголосив Президент. Глава держави додав, що виступ прем'єр-міністра Росії Д. Медведєва є частиною російської пропаганди, яка є невід'ємною частиною російської гібридної війни та може бути застосована щодо будь-якої країни.

«Єдиний засіб зупинити агресора – це наша солідарність. Ми дуже віримо у європейську єдність, трансатлантичну єдність та солідарність з Україною», – наголосив П. Порошенко.

Також у рамках Мюнхенської конференції з питань безпеки Президент України П. Порошенко провів ряд двосторонніх зустрічей.

Зокрема, глава Української держави зустрівся з державним секретарем США Д. Керрі. Президент поінформував державного секретаря про підходи української сторони до врегулювання ситуації на Донбасі.

П. Порошенко й Д. Керрі відзначили необхідність збереження санкцій щодо Росії з метою повного виконання нею мінських домовленостей і припинення агресії проти України.

Глава Української держави висловив сподівання, що Сполучені Штати Америки й надалі підтримуватимуть усіма засобами незалежність і територіальну цілісність України та сприятимуть консолідації відповідних міжнародних зусиль.

Співрозмовники також обговорили політико-дипломатичні шляхи з деокупації Криму. У цьому контексті Президент України закликав до активного захисту прав кримських татар.

Д. Керрі привітав зусилля П. Порошенка щодо впровадження реформ в Україні та ухвалення антикорупційного законодавства, зокрема внесення до парламенту пакета безвізових законів.

Крім того, Президент України в Мюнхені провів зустріч з Генеральним секретарем НАТО Є. Столтенбергом.

Глава Української держави високо оцінив міцну політичну підтримку та важливу практичну допомогу, що надається Україні з боку НАТО.

У свою чергу Генеральний секретар НАТО привітав затвердження річної Національної програми співробітництва Україна – НАТО на 2016 рік. Президент України назвав цей документ важливим для здійснення комплексу реформ, які наближають Україну до стандартів країн-членів Альянсу.

Президент поінформував про ситуацію на Донбасі та невиконання Росією мінських домовленостей.

Співрозмовники обговорили можливості посилення взаємодії України з Альянсом у сфері реформування сектора безпеки й оборони України в контексті цьогорічного саміту НАТО, що відбудеться влітку у Варшаві.

Також Президент П. Порошенко зустрівся з президентом Європейського парламенту М. Шульцем.

Під час спільного підходу до представників ЗМІ глава держави висловив вдячність М. Шульцу і всьому Європарламенту за дві останні резолюції 21 січня та 4 лютого, які засвідчили особливу увагу до України й незмінну підтримку у процесі зближення з Європейським Союзом і протидії російській агресії.

Президенти України та Європарламенту обговорили безвізовий режим між ЄС і Україною. М. Шульц підтвердив цілковиту підтримку з боку ЄП запровадження безвізового режиму для українських громадян після виконання Україною всіх необхідних критеріїв. «Безвізовий режим між Україною та Європейським Союзом – це неймовірний крок вперед для економічного зростання. Це надзвичайно важливо для нас», – зазначив президент Європарламенту.

П. Порошенко та М. Шульц обговорили ситуацію на Донбасі. Сторони дійшли згоди, що санкції будуть продовжені, якщо мінські домовленості не виконуватимуться в повному обсязі. Президент повідомив про продовження обстрілів, які фактично щодня відбуваються на лінії розмежування, а також про інформацію ОБСЄ щодо продовження постачання зброї бойовикам на

Сході України через російсько-український кордон. Глава держави підкреслив: «На жаль, Мюнхен став ареною для російської пропаганди. Це не холодна і не громадянська війна, панове Путін та Лавров. Це – ваша агресія та пропаганда, яка отруєє європейців. Все, що необхідно зробити, – це звільнити українську територію від російських військ і виконати ваші зобов'язання».

Президент наголосив на необхідності негайного звільнення всіх заручників, які перебувають у жахливих умовах на окупованих територіях і в російських в'язницях, зокрема Н. Савченко та О. Сенцова.

Окремо П. Порошенко поінформував очільника ЄП про катастрофічну гуманітарну ситуацію на окупованому Росією кримському півострові, особливо враховуючи останні утиски прав кримських татар. За словами очільника ЄП, права людини в Криму, особливо представників кримськотатарського народу, перебувають під постійною увагою Європарламенту.

У рамках участі в Мюнхенській безпековій конференції Президент України провів зустріч з високим представником ЄС із закордонних справ і безпекової політики – віце-президентом Європейської комісії Ф. Могеріні.

Глава держави поінформував про ситуацію на Донбасі. Співрозмовники висловили занепокоєння зростанням кількості обстрілів і недопуском спостерігачів ОБСЄ на об'єкти на окупованій території.

Ф. Могеріні відзначила необхідність збереження санкцій щодо Росії до повного виконання нею мінських домовленостей.

Співрозмовники також обговорили ситуацію в окупованому Криму. Президент закликав Євросоюз до активного захисту кримських татар, порушення прав яких дедалі більше нагадує сталінські часи.

Президент України та високий представник ЄС обговорили питання надання українцям безвізового режиму.

Також у рамках участі в Мюнхенській конференції з питань безпеки Президент П. Порошенко провів зустрічі з віце-президентом ЄК з питань Енергетичного союзу М. Шефчовичем і європейським комісаром з питань європейської політики сусідства та політики розширення Й. Ганом, із президентом Литовської Республіки Д. Грібаускайте, президентом Республіки Польща А. Дудою, президентом Румунії К. Йоханнісом, прем'єр-міністром Грузії Г. Квірікашвілі та рядом інших впливових політичних діячів
(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2016. – 13.02).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

А. Потіха, наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Об'єднання «Самопоміч» в умовах загострення кризи

Тривалий час у суспільстві обговорюється проблема взаємовідносин у парламентській коаліції й доля уряду. На думку багатьох політиків і експертів, ситуація ускладнюється значною мірою завдяки повільному проведенню реформ і непорозумінню в парламентській коаліції. Зокрема, «Самопоміч», «Батьківщина» (члени коаліції) і Радикальна партія О. Ляшка, яка заявила про свій вихід з коаліції, але не заперечує про своє можливе повернення назад, при певних умовах, вимагають звіту уряду і його переформатування або навіть відставки. При цьому вони основну вину за кризу покладають на уряд.

Як заявив лідер фракції «Самопоміч» О. Березюк під час засідання погоджувальної ради в парламенті, фракція вимагає також переписати Коаліційну угоду. «Вважаємо, що теперішній уряд виконав своє завдання. Є нові завдання, які повинні виконувати нові люди. Це – політичний крок», – наголосив політик.

За його словами, апогеєм порушення всіх правил публічного управління була розробка і прийняття бюджету країни. Як вважає О. Березюк, це стало наслідком того, що «в уряді було багато довіри від коаліції». Він підкреслив, що «Самопоміч» пропонує провести коаліційні переговори й переписати угоду.

При цьому фракція «Самопоміч» закликає парламентську коаліцію висунути трьох кандидатів на посаду Прем'єр-міністра. «Щодо самого уряду, ми вважаємо, що уряд потрібно змінювати на чолі з Прем'єр-міністром. І ми пропонуємо коаліції, яка дуже продуктивно почала консультації, надати три кандидатури на посаду голови уряду. А потім визначатися з міністрами», – заявив О. Березюк.

Фракція «Об'єднання “Самопоміч”» має намір іти на компроміс і заявляє, що може вийти зі складу коаліції Верховної Ради, якщо уряд не піде у відставку, заявила народний депутат від «Самопоміч» Т. Острікова. «Питання виходу з коаліції, якщо уряд не буде повністю переформатовано, ми окремо вирішуватимемо залежно від того, чи будемо ми представлені в цьому уряді і яким чином ми там будемо представлені», – заявила нардеп. За її словами, фракція «Самопоміч» ухвалила рішення висловити недовіру нинішньому уряду й вимагає «повної його відставки, зокрема з відставкою Прем'єр-міністра».

Натомість лідер фракції О. Березюк укотре заявив, що фракція «Об'єднання “Самопоміч”» у Верховній Раді не має наміру виходити з парламентської коаліції.

За інформацією ЗМІ, 21 січня міський голова Львова А. Садовий зібрав

на нараду політраду партії «Самопоміч» за участі народних депутатів. За підсумками зустрічі вони постановили: відкликати з уряду міністра АПК О. Павленка; залишитися в коаліції; вимагати від партнерів по більшості у Верховній Раді зміни Коаліційної угоди й заміни уряду на чолі з А. Яценюком на нову ефективну команду.

13 лютого під час роботи VII з'їзду партії «Самопоміч», який відбувався в Харкові, було прийнято досить різку резолюцію, у якій, зокрема, зазначалося: «Після більш ніж річної роботи уряду на чолі з А. Яценюком ми змушені констатувати:

- відсутність якісного публічного управління;
- провал або ж повна відсутність ключових реформ, життєво необхідних для країни;
- збереження або відновлення багатомільярдних корупційних схем, які уряд не лише не зупинив, а подекуди і сприяв появі нових;
- зубожіння населення».

Учасники з'їзду констатували, що клептократія та олігархія не лише утримали свої позиції в країні, а й розпочали реванш, виступаючи тим самим головним союзником російського агресора в його війні проти України. «Ми вважаємо, що така ситуація в країні є питанням національної безпеки і вимагає негайного втручання», – наголошується в резолюції.

Крім того, політична партія «Об'єднання “Самопоміч”» вважає, що відставка уряду А. Яценюка є єдиною можливою й цивілізованою оцінкою діяльності цього складу Кабінету Міністрів.

На думку учасників з'їзду, які підтримали резолюцію, це – єдиний спосіб запобігти формальному розвалу парламентської коаліції, призначенню нових парламентських виборів, які можуть стати серйозним випробуванням для країни. «Доручаємо фракції “Самопоміч” у Верховній Раді ініціювати створення комісії ВР щодо вивчення діяльності Кабінету Міністрів під керівництвом А. Яценюка. Вимагаємо також від Президента України негайного звільнення Генерального прокурора України В. Шокіна, який перетворює власне відомство в зброю для політичних репресій. Вимагаємо негайного та повного оновлення всього складу ЦВК», – зазначається в резолюції.

Учасники з'їзду закликали «усі здорові сили об'єднати свої зусилля» з метою виправлення ситуації та формування професійного уряду національної довіри, який здійснить необхідні для країни реформи й поставить країну на шлях оздоровлення.

Варто зазначити, що головою партії знову обрано А. Садового, за нього проголосували всі учасники з'їзду, лише один утримався (сам А. Садовий).

Як відомо, «Самопоміч» не вперше незадоволена станом справ у коаліції. Останній раз на грані виходу з більшості соратники А. Садового були на початку вересня. Тоді Верховна Рада в першому читанні ухвалила зміни до Конституції, у тому числі й про порядок самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей. Але «Самопоміч» залишилася в коаліції, незважаючи на різкі заяви про розрив з більшістю.

При цьому члени партії продовжують виступати проти внесення запланованих змін до Конституції. На їхнє переконання, ініційовані сьогодні Президентом України зміни до Конституції не є продуктом українського народу та не відповідають інтересам Української держави. «Такі зміни під гаслом децентралізації дискредитують саму ідею місцевого самоврядування. А особливий статус територій Донбасу, які перебувають під фактичною окупацією Росії, загрожують подальшому існуванню України як держави», – наголошується в резолюції VII з'їзду партії.

Тому політична партія «Об'єднання “Самопоміч”» переконана, що Росія окупувала частину території України саме для того, щоб змусити український парламент змінити Конституцію й таким чином зруйнувати Україну зсередини. У зв'язку з цим учасники з'їзду звернулися до фракції «Самопоміч» в парламенті з вимогою ініціювати розслідування обставин, які спричинили анексію Криму, окупацію частини Донбасу, воєнну трагедію під Іловайськом і воєнну поразку під Дебальцевим, а також укладення мінських домовленостей. «Самопоміч» наполягає на тому, що правдива інформація про такі обставини має бути публічною, а особи, причетні до прийняття відповідних, рішень мають бути притягнуті до відповідальності.

У резолюції з'їзду акцентується увага на недопущенні внесення змін до Конституції під зовнішнім тиском. Учасники з'їзду звертаються до міжнародних партнерів України із закликом поважати суверенітет українського народу і припинити будь-які спроби тиску на Україну з метою внесення змін до Конституції. «Політична партія “Самопоміч” вимагає від Президента України зупинити спроби провести зміни до Конституції, які не відповідають інтересам українського народу, а також мають наслідком погіршення балансу влади і звуження прав громади, яка має бути фундаментом свободи та демократії у державі», – зазначається в резолюції.

При цьому «Самопоміч» ініціює процес створення нової Конституції для України. «Оновлена Конституція має бути базована на таких засадах:

- парламент мають формувати правдиві українські, а не олігархічні політичні партії, з прозорим фінансуванням;
- вибори до парламенту мають відбуватися за пропорційною системою на основі відкритих списків;
- повнота виконавчої влади має належати уряду, підконтрольному парламенту;
- основою місцевого самоврядування мають бути сильні й фінансово спроможні громади;
- судову владу має здійснювати оновлений і незалежний від політичного впливу суддівський корпус».

Ще одним приводом для невдоволення членів фракції «Самопоміч» було прийняття парламентом закону про Держбюджет без нормального обговорення та без врахування жодних правок. «Це було останньою краплею. Розмови про вихід з більшості почалися відразу ж у ніч голосування. Але потім ми роз'їхалися і знову зібралися обговорити це питання напередодні відновлення роботи Верховної Ради», – зазначив народний депутат від

«Самопоміч» С. Семенченко.

У фракції тоді відбулася гостра дискусія через питання, чи залишатися в парламентській коаліції?

За словами заступника голови фракції «Самопоміч» Є. Соболева, частина депутатів, зокрема він, С. Семенченко, Т. Острикова, П. Костенко, Р. Семенюта, висловилися за вихід з більшості.

Тим часом А. Садовий, голова фракції О. Березюк і його заступник О. Лаврик наполягали, що фракція все ж повинна залишитися в коаліції. Урешті-решт, перемогла їхня точка зору.

Як зазначив Є. Соболев, А. Садовий визнав, що з точки зору інтересів партії було б логічно вийти з коаліції, але вважає, що в такому випадку ВР з великою часткою ймовірності чекають перевибори. Утім, він не впевнений, що за їхніми підсумками в парламенті сформується «стала антиолігархічна більшість».

Як засвідчують соціологічні дослідження, оприлюднені групою «Рейтинг» на початку лютого, «Самопоміч» могла б отримати 13,5 % голосів виборців, якби вибори відбулися в січні – лютому. Перше місце посіла б партія «Блок П. Порошенка “Солідарність”» – 16,3 %; друге місце за Опозиційним блоком – 13,8 %. Експерти наголошують, що у випадку участі у виборах імовірного блоку Саакашвілі «Самопоміч» може отримати ще менше голосів.

На думку деяких журналістів, активність «Самопоміч» доводить, що партія готується до боротьби за зміцнення політичних позицій. При цьому може знайти собі союзників серед опонентів уряду. Зокрема, союзником «Самопоміч» може стати М. Саакашвілі. Деякі політики, зокрема Є. Соболев, не виключає, що фракція «Самопоміч» підтримуватиме кандидатуру М. Саакашвілі на посаду Прем'єр-міністра України. Адже охолодження відносин «Самопоміч» й А. Яценюка збіглися за часом з жорсткою критикою Прем'єра з боку М. Саакашвілі.

Тому експерти не виключають потенційного союзу очільника Львова й экс-президента Грузії. Адже в політиці вони не конкуренти. М. Саакашвілі, за законодавством, ще дев'ять років не може балотуватися на посаду голови держави, яку дедалі частіше пророкують А. Садовому. У свою чергу лідер «Самопоміч» ще в минулому році відмовився від пропозиції очолити уряд і з тих пір не виявляв інтересу до цієї посади. Як засвідчують соціологічні дослідження, проведені групою «Рейтинг», глава Одеської ОДА М. Саакашвілі лідирує серед українських політиків і представників влади, до яких українці ставляться позитивно. «Дуже позитивно» до діяльності М. Саакашвілі ставляться 10 % опитаних, а «скоріше позитивно» – 33 %. Топ-5 політиків, до яких українці ставляться найбільш позитивно, має такий вигляд: 1) М. Саакашвілі – 43 %; 2) А. Садовий – 38 %; 3) Г. Москаль – 34 %; 4) П. Порошенко – 27 %; 5) В. Кличко – 26 %.

За іншими дослідженнями, лідерами за позитивним ставленням є мер Львова А. Садовий (41 % ставиться позитивно, 40 % – негативно), губернатор Одещини М. Саакашвілі (35 проти 51 %), губернатор Закарпаття Г. Москаль

(29 проти 43 %), мер Києва В. Кличко (27 проти 60 %), Президент П. Порошенко (27 проти 66 %).

При об'єднанні зусиль партії А. Садового та ймовірної партії М. Саакашвілі можливий потужний тандем. Але, як відомо, у політиці не буває вічних друзів, як і вічних ворогів. Та й соціологічні дослідження не завжди відповідають справжнім настроям у суспільстві, які до того ж швидко змінюються.

Варто також зазначити, що соціологи не включили до рейтингового списку представників «лівих сил», партію «Відродження» тощо. Єдине, що тут може радувати членів партії «Самопоміч», так це стабільне зростання рейтингу. Усе це завдяки активній позиції: критика уряду, який втратив довіру у більшості населення України; протидія внесенню запропонованих Президентом змін до Конституції; активна демонстрація боротьби з корупцією.

Щодо останнього, то представники «Самопоміч» вже давно закликають до посилення боротьби з корупцією і злочинністю. Фракція «Самопоміч» наполягає на прозорості діяльності всіх органів влади. Зокрема, після обрання Є. Соболева на посаду голови Комітету з питань запобігання і протидії корупції цей комітет першим рішенням запровадив правила відкритості його роботи: оприлюднення на сайті комітету анонсів, протоколів засідань, стенограм, рішень й інформації про прогульників. Усі бажаючі бути присутніми журналісти, громадські активісти й експерти почали допускатися до участі в усіх засіданнях. Уже 14 січня 2015 р. Є. Соболев ініціював відставку Генерального прокурора України В. Яреми та організував збір підписів народних депутатів. За три тижні, 6 лютого, В. Ярема подав Президенту заяву про звільнення й був звільнений.

Крім того, Є. Соболев разом з групою депутатів підготував Закон України № 1660-д «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро та Національного агентства з питань запобігання корупції». Цей Закон заборонив брати на роботу в Національне антикорупційне бюро тих, хто вже відповідав за боротьбу з корупцією у правоохоронних органах, встановив зарплати детективам бюро від 20 тис. грн і дав дозвіл на конфіскацію в засуджених посадовців усього майна, походження якого вони не можуть пояснити; при спробі втекти дав дозвіл затримувати чиновників, які підозрюються в корупції, до отримання санкцій суду.

За ініціативи представників фракції «Самопоміч» було підготовлено ряд антикорупційних законів, завдяки яким із 6 жовтня 2015 р. Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення прозорості у сфері відносин власності з метою запобігання корупції» відкрито Державний реєстр речових прав на нерухоме майно, у якому за прізвищем можна знайти інформацію про всіх власників нерухомості й землі. Так само відкрито реєстр Міністерства внутрішніх справ щодо власників авто. Завдяки відкриттю цих реєстрів громадськість і журналісти мають змогу контролювати, яким майном володіє посадовець, його родина та друзі.

Завдяки антикорупційним законам стали більш прозорі майнові відносини. Тепер посадовці повинні декларувати не лише офіційно зареєстроване на них майно, а й усе, що записано на інших, але фактично перебуває в їхньому розпорядженні, також так звані «недобудови».

Як інформують ЗМІ, Є. Соболев 6 квітня 2015 р. став співавтором «проекту закону про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки». 13 жовтня представив дев'ять рішень для перемоги над корупцією в Україні. Ініціював і створив при Комітеті з питань запобігання і протидії корупції Раду громадських експертиз, завдання якої – залучати бізнес, ГО, аналітичні центри до аналізу на корупціогенність кожного законопроекту, що розглядатиметься парламентом.

Як голова Комітету з питань запобігання і протидії корупції Є. Соболев у 2015 р. організував проведення 54 засідань комітету, на яких було заслухано високопосадовців з резонансних питань, а також проведено антикорупційну експертизу 1990 законопроектів і 312 постанов, серед яких виявлено 186 корупціогенних. Жоден з таких не став законом.

Є. Соболев найбільше відомий завдяки боротьбі за люстрацію в Україні, результатом якої стало прийняття Закону України «Про очищення влади», тому публічна критика Закону часто пов'язана з його ім'ям. Як інформують ЗМІ, у грудні 2014 р. Венеціанська комісія готувалася озвучити розгромний висновок щодо цього Закону. На засідання комісії виїхала українська делегація. Після вислуховування української делегації Венеціанська комісія прийняла проміжне рішення, у якому вказала на недоліки люстрації й дала Україні три місяці на внесення змін. Саме Є. Соболев разом з міністром юстиції П. Петренком, народними депутатами Л. Ємцем і Г. Логвінським переконали Венеціанську комісію не засуджувати український Закон «Про очищення влади», а оцінити його після додаткового вивчення.

За участі представників «Самопоміч» 28 квітня 2015 р. разом з Громадським люстраційним комітетом було відкрито онлайн-реєстр осіб, що підлягають люстрації, який на момент відкриття містив інформацію про 755 посадовців. Реєстр було створено як інструмент для допомоги журналістам і громадянам для звільнення осіб, що підпадають під критерії Закону, та недопущення їх повернення на державні посади протягом 10 років.

Є. Соболев разом з партнерами по фракції ініціював створення й оприлюднення списку під назвою «Іменем України», який містить інформацію про всі кримінальні провадження, розпочаті ГПУ, СБУ і МВС, проти колишніх та нинішніх високопосадовців за терор громадян та розкрадання їхніх коштів у особливо великих розмірах. Результатом діяльності групи парламентарів, за участі Є. Соболева, було звільнено із займаних посад заступників міністра внутрішніх справ В. Сакала, який курував слідство; С. Чеботаря, який очолював штаб МВС; заступника міністра внутрішніх справ, а з листопада 2015 р. першого заступника голови Національної поліції, начальника кримінальної поліції В. Паскала.

За інформацією ЗМІ, Антикорупційний комітет Верховної Ради

продовжує контролювати перебіг розслідування 200 кримінальних проваджень проти чиновників, які підозрюються в корупції. Як зазначив Є. Соколов, це чиновники, яких спіймали на хабарі як до Євромайдану, так і після нього. Це не тільки кримінальні справи, які ведуть Генеральна прокуратура і МВС, а й ті, коли є заяви, але немає розслідування. «Я вам гарантую, що всі звернення про корупцію високопосадовців наш парламентський комітет буде контролювати», – зазначив депутат.

Є. Соколов заявив, що якщо чиновник не декларує своє майно, то він є злочинцем і повинен до двох років відсидіти у в'язниці зі спеціальною конфіскацією майна.

Разом з тим він вважає, що в Україні немає правоохоронних органів, які могли б взятися за справи корумпованих чиновників. Політик звинуватив у корупції навіть Президента України П. Порошенка. «Ми всі прекрасно знаємо, що в центрі Києва, в самому центральному районі Києва, є 1,5 га землі, які два роки тому належали комунальному підприємству, а тепер належать Президенту України і Кононенку. І немає жодного органу, який готовий розслідувати ці звинувачення», – підкреслив він.

Є. Соколов також вважає, що в Генеральній прокуратурі недостатньо борються із злочинністю. Тому він подав заяву до Національного антикорупційного бюро (НАБУ) щодо діяльності Генерального прокурора В. Шокіна. Про це він заявив у ефірі телеканалу ICTV. «Я подав заяву до НАБУ щодо корупційних дій В. Шокіна. Арешт Шокіна буде найкращою рекламою для новостворених антикорупційних органів», – заявив Є. Соколов. При цьому народний депутат пригрозив, що «якщо керівники держави далі умиватимуть руки, доведеться поширювати народовладдя на Печерські пагорби».

Натомість у Генеральній прокуратурі України назвали «політичною провокацією» заяву народного депутата від «Самопоміч» Є. Соколова, подану ним до Національного антикорупційного бюро України щодо діяльності Генерального прокурора В. Шокіна. Про це заявив помічник Генпрокурора В. Куценко. «Я впевнений, що ця заява Є. Соколова до НАБУ щодо Генпрокурора Шокіна про нібито порушення ним законності та корупцію в черговий раз продемонструвала всій країні імпотентність Є. Соколова. Я іншим словом це назвати просто не зможу. Адже ми впевнені, що жодних фактів та аргументів у нього немає», – зазначив В. Куценко.

За його словами, триває політична провокація проти керівника правоохоронного органу. «Деталей, що він там написав, я не знаю, оскільки ми не втручаємося в роботу НАБУ. Я б рекомендував журналістам звернутися з відповідними запитом до Ситника (директор НАБУ). Але ми впевнені: Соколов продовжує провокації проти Генпрокуратури, намагається розколоти українське суспільство, перешкодити слідчим діям. Він уже не раз втручався в діяльність суддів, а тепер обрав Генпрокуратуру. То він підписи збирає, потім губить, може, продає комусь, тепер пише заяви. Це його право, це доводить його політичну, вибачаюсь, імпотентність», – наголосив В. Куценко.

Ще один член партії «Самопоміч» С. Семенченко активно демонстрував свою боротьбу проти беззаконня й намагається довести провину представників влади, зокрема щодо подій під Іловайськом, Дебальцевим і щодо інших військових злочинів. Крім того, представники «Самопоміч» намагаються контролювати забезпечення військових усім необхідним. Зокрема, у квітні – травні Є. Соболев разом із С. Семенченком провели перевірки зведення фортифікацій навколо Маріуполя, яке до цього тотально саботувалося. Одночасно ініціювали скасування системи перепусток через лінію фронту, яка, на їхню думку, стала джерелом корупції, і створення ефективної електронної системи перевірки паспортів.

За словами активістів «Самопоміч», подібна діяльність не до вподоби владі і вона намагається дискредитувати політиків. Як інформують ЗМІ, Генпрокуратура збирає матеріали на народного депутата від фракції «Самопоміч» С. Семенченка. Про це у Facebook написав Є. Соболев. «Слідчий прокуратури проговорився, що зібрані вже томи справи проти Семенченка. Для цього прокуратура арештувала або викликала на допити не менше семи бійців “Донбасу”. Схема роботи традиційна: або даєш покази на комбата, або обвинувачуємо тебе», – написав Є. Соболев.

У свою чергу С. Семенченко заявив, що стосовно нього також працює прокуратура Кривого Рогу. Він каже, що справа відкрита за фактом погроз у бік очільника міської поліції В. Лютого. Ідеться про події в мерії 5 грудня. Як інформують ЗМІ, тоді приміщення оголосили замінованим і попросили людей вийти з будівлі. Але помічник Є. Соболева В. Чернявський відмовився вийти. Міліція його виштовхувала, а С. Семенченко захищав і нібито штовхав В. Лютого.

Лідер фракції «Самопоміч» О. Березюк стверджує, що Генеральна прокуратура веде незаконні слідчі дії щодо народного депутата С. Семенченка. «На сьогодні ми маємо всі докази, що ГПУ, як апарат утистки держави за визначенням, використовується для переслідування тих, хто думає інакше», – наголосив О. Березюк. За його словами, цинізм полягає в тому, що піддається переслідуванню поза межами закону народний депутат України, проти якого є справа, яку досліджують, і спонукають інших людей свідчити проти нього. «На Семенченка ВР не давала дозволів щодо дослідження його діяльності», – зазначив О. Березюк.

Народний депутат С. Семенченко також наголосив, що проти нього проводяться дії, які суперечать закону. «У порушення закону про статус народного депутата, в порушення Конституції, Регламенту ВР і кримінально-процесуального кодексу слідчими ГПУ, а саме військовою прокуратурою, ведуться негласні слідчі дії щодо мене», – заявив народний депутат.

С. Семенченко зазначив, що йому стало це відомо від добровольців батальйону «Донбас», яким, за його словами, погрожували «посадками», якщо вони не погодяться свідчити проти нього. Він також зазначив, що такі дії прокурорів були зафіксовані на відео.

Натомість головний військовий прокурор А. Матіос заявив, що слідчі дії, які веде Головна військова прокуратура відносно народного депутата

С. Семенченка, об'єктивні й законні. «Будь-яких порушень у діях слідчого я не вбачаю. Кількість осіб, допитаних у кримінальному провадженні, є достатньою, щоб говорити, що підстави для розслідування є», – наголошує А. Матіос.

За його словами, статус Гришина-Семенченка (справжнє ім'я депутата К. Гришин) визначається законом про статус народного депутата. Процесуальний статус С. Семенченка в цьому кримінальному провадженні поки відсутній, оскільки він не допитувався. «Якщо в найближчий час настануть для цього підстави, ми це зробимо відповідно до норм закону з урахуванням усіх його статусів», – зазначив прокурор.

А. Матіос наголосив, що, на відміну від політиків, прокуратура не має намірів перетворювати розслідування на шоу. «Коментувати заяви Гришина-Семенченка вважаю безглуздою справою... Коментувати будемо в суді процесуальними діями. Диктатура закону має бути невідворотна, як смерть, для всіх рівна й одна», – наголосив прокурор.

Варто звернути увагу ще на одну подію, активними учасниками якої були члени «Самопоміч». Це вже вище названі події у Кривому Розі. Як відомо, у цьому місті відбулися вибори міського голови, але їхні результати не влаштували «Самопоміч». На думку членів «Самопоміч», результати виборів були сфальсифіковані, що викликало невдоволення значної частини жителів Кривого Рогу. Політична партія «Об'єднання “Самопоміч”» підтримала акції протесту, які влаштували місцеві мешканці. Після п'яти тижнів боротьби, з участю «Самопоміч», учасники протестів домоглися рішення Верховної Ради України про призначення нових виборів у березні 2016 р. Залишається відкритим питання, яку кандидатуру виставить на цих виборах «Самопоміч». Як інформують ЗМІ, партія рекомендує Криворізькій партійній організації висунути кандидатом на виборах міського голови, які відбудуться 27 березня, народного депутата С. Семенченка. За цю пропозицію під час позачергового з'їзду партії проголосував 161 делегат і 12 утрималося. З пропозицією висунути кандидатом у мери Кривого Рогу С. Семенченка виступив экс-кандидат на крісло мера міста Ю. Мілобог.

Проте С. Семенченко заявив, що здивований цією пропозицією, оскільки Ю. Мілобог таку пропозицію з ним не погоджував. Можливість висунення С. Семенченка в мери Кривого Рогу на засіданнях фракції також до цього не обговорювалася. Але остаточне рішення про висунення С. Семенченка кандидатом у мери має прийняти міська організація «Самопоміч» у Кривому Розі.

Узагалі останнім часом у ЗМІ загострилася дискусія з приводу кадрової політики «Самопоміч», зокрема навколо посади міністра аграрної політики і продовольства, яку обіймає О. Павленко.

Свого часу на цю посаду його запропонувала «Самопоміч», тому у фракції вирішили відкликати О. Павленка з міністерської посади. Він написав заяву про відставку й подав її до Верховної Ради. Як повідомив О. Павленко на своїй сторінці у Facebook, рішення фракції «Самопоміч» про його відкликання з посади голови МінАПК «жодним чином не пов'язано з

його роботою на посаді міністра». «Фракція зробила свій вибір, обумовлений виключно політичною доцільністю. Я повинен виконати рішення фракції, яка 14 місяців тому висунула мене на посаду міністра. Мною написано заяву про відставку, яку я подав до Верховної Ради України. Подальшу долю заяви вирішить коаліція депутатських фракцій і український парламент», – повідомив О. Павленко.

Він також зазначив, що фракція «Самопоміч» дала високу оцінку діяльності команди МінАПК і реформ, які вони почали впроваджувати разом з урядом. «Зусиллями міністерства здійснена дерегуляція галузі. Скасовано 56 дозвільних документів і процедур, внесено понад 50 змін до законодавства. Результати відчули близько 40 тис. підприємств. Економічний ефект від дерегуляції експерти оцінюють близько 12 млрд грн. Логістичний ланцюг на ринку зерна скорочено до 10 днів, що дало змогу досягти рекордного за роки незалежності експорту – понад 14 млрд дол.», – наголосив О. Павленко.

Крім того, за його словами, розпочато тотальне роздержавлення підприємств галузі. Так, на приватизацію готуються передати 400 галузевих підприємств. Також міністр зазначив, що вдалося залучити міжнародні інвестиції на суму близько 1 млрд дол. «Нам вдалося переорієнтувати експортні потоки і тим самим практично звільнитися від російської економічної залежності в агросекторі. Цього року відкрили ринки дев'яти країн для майже 100 підприємств м'ясо-молочної галузі. Двісті тридцять вісім підприємств пройшли сертифікацію і мають право поставляти продукцію на ринки Європейського Союзу. Вітчизняні аграрії поставляють продукцію в понад 190 країн світу», – запевнив О. Павленко.

Він також зазначив, що сьогодні чимало проектів перебувають у стадії реалізації, багато проектів були розпочаті цього року, тому «до прийняття рішення парламентом я і команда Мінагрополітики продовжуємо працювати, не зменшуючи темпів».

Через кілька днів після заяви про відставку О. Павленко відкликав свою заяву та оголосив, що й надалі працюватиме в команді. Що стало причиною такого рішення, поки що невідомо. Якщо це було зроблено за згодою фракції «Самопоміч», то ймовірність виходу фракції з коаліції значно зменшується. Не виключається й тиск з боку західних партнерів, які зацікавлені в стабільності і продовженні реформ.

Вітчизняні експерти, аналізуючи ситуацію, зазначають, що успішна й самодостатня політична сила повинна робити ставку на професіоналізм і берегти своїх висококласних фахівців. Зокрема, політолог В. Карасьов зазначив: «Якщо у того чи іншого міністра є досягнення в галузі, то треба не намагатися маніпулювати ним чи розглядати його як інструмент політиканства, щоб виторгувати якісь преференції, а берегти такі кадри».

За словами експерта, робота міністра аграрної політики та продовольства О. Павленка – це однозначно позитивний бекграунд політичної партії «Самопоміч».

В. Карасьов вважає, що політична партія «Об'єднання “Самопоміч”»

вчинила непродумано й імпульсивно, зробивши заяву про відкликання міністра О. Павленка. «Тут були думки, що “Самопоміч” грає в якусь гру. Жодної продуманої гри тут немає, є просто якісь політичні імпульси», – зазначив експерт. За його словами, залишається намір відкликати міністра, який не є членом партії «Самопоміч», але при цьому є дуже професійним міністром. «Навіщо його відкликати з уряду і тим самим запускати, якщо не кризу уряду і коаліції, то таку передкризову ситуацію, передкризову реальність?» – зауважив В. Карасьов.

Він переконаний, що «непродумана імпровізація» з міністром О. Павленком – це «суто політиканські інтриги», пов’язані з незрозумілістю того, що робити в нинішній патовій ситуації, коли уряд діє неефективно, але без цього уряду нема коаліції, а якщо нема коаліції, то потрібна нова коаліція, а її не буде, або необхідно йти на дострокові вибори.

Експерт переконаний, що без діючого уряду коаліції не буде. «Зараз зрозуміло, що, незважаючи на такий бурхливий анонс нового політичного сезону, ключові міністри, які довели свою успішність на тлі неуспішності уряду і які проводять серйозні реформи в своїх галузях, залишаться на своїх посадах. Все інше підлягає питанню. Можливо, заяви про референдум, відставку уряду, парламентські вибори – це сценарій більш віддаленого політичного майбутнього, який може відбутися у другій половині 2016 р. Але на цей весняний політичний сезон уряд з Прем’єром і з ключовими успішними міністрами залишиться на своїх посадах», – зазначив В. Карасьов.

На думку експерта, партія «Самопоміч» має бути більш далекоглядною й ретельніше продумувати свої кроки, щоб самим себе не перехитрити та не загнати в політичний капкан.

Політолог В. Фесенко також вважає, що «Самопоміч», відкликаючи свого міністра, фактично провокує урядову кризу. «Останні кроки парламентської фракції “Самопоміч”, яка бажає відкликати висунутого за їхньою квотою міністра агрополітики, можуть стати початком руйнування нинішньої коаліції», – вважає політолог.

За його словами, у «Самопоміч» виступають за заміну Прем’єр-міністра А. Яценюка, а створення нового уряду з новим Прем’єр-міністром означатиме створення нової коаліції. «Це дуже серйозно. Слова, заяви красиві, але за словами – фактично спроби зруйнувати коаліцію, починаючи з уряду. Це може бути гра на дострокові парламентські вибори. Інша справа, чи вдасться ця гра? Але дуже схоже, що мова йде не тільки про А. Яценюка», – зазначив політолог.

Він вважає, що питання полягає і в тому, чи вдасться створити нову коаліцію. «У нас дуже часто (я думаю, “Самопоміч” тут не виняток) говорять одне, думають інше, а роблять третє», – зазначив В. Фесенко.

Трохи раніше В. Фесенко вже заявляв, що в грудні 2015 р. частина політсил у парламенті почне «гру на відставку уряду», щоб спровокувати дострокові вибори. Питання в іншому: які результати цих виборів будуть для «Самопоміч»?

Узагалі частина експертів не вірить у щирість намірів «Самопоміч» і

вважає, що заяви «Самопоміч» не призведуть до розвалу коаліції. Заяви окремих представників Радикальної партії й «Самопоміч» лише «ритуальні танці» навколо формування нового уряду. Про це, зокрема, заявив політолог В. Таран. «Гучна заява партії Ляшка про вихід із коаліції так і залишилась лише заявою. Формально досі у більшості. Заяви “Самопоміч” про вихід із коаліції теж мають бути підкріплені процесуальними діями. Поки немає документів, які підтверджують вихід із коаліції. Тому всі ці заяви не що інше, як “ритуальні танці” навколо формування нового Кабінету Міністрів. Ціна якого посади в уряді й парламенті», – наголосив В. Таран.

На думку експертів, якщо «Самопоміч» вийде з коаліції, то втратить посади голів комітетів у Верховній Раді. Вони з комітетів не пішли в опозицію й несуть солідарну відповідальність за дії уряду.

Експерти вважають, що на сьогодні у фракції «Самопоміч» борються дві групи, які мають різні точки зору. Першу групу, яка виступає за вихід з коаліції, представляє Є. Соболєв і С. Семенченко. Інші налаштовані на продовження торгів навколо посад і, імовірно, сподіваються отримати посади нових міністрів. Боротьба триває, і залежно від того, яка група переможе, так події й розвиватимуться.

Проте, судячи з резолюції партійного з'їзду «Самопоміч», ця політична сила не співпрацюватиме з діючим урядом, але у випадку його збереження не готова й до активних дій, спрямованих на достроковий розпуск Верховної Ради, адже БПП і «Народний фронт» можуть знайти нових союзників для збереження коаліції й недопущення розпуску парламенту. Їм дострокові вибори не потрібні (*Роботу написано з використанням інформації таких джерел: «Самопоміч» у «Радикальная партия» виступають за новое правительство // <https://inforesist.org/samopomoshh-i-radikalnaya-partiya-vyistupayut-za-novoe-pravitelstvo>. – 2016. – 25.01; «Самопоміч» погрожує вийти з коаліції, якщо уряд не піде у відставку // <http://socportal.info/2016/02/01/samopomich-pogrozhuye-vijti-z-koalitsiyi-yakshho-uryad-ne-pide-u-vidstavku.html#>. – 2016. – 1.02; «Самопоміч» закликає коаліцію висунути трьох кандидатів на крісло Яценюка // <http://www.depo.ua/ukr/politics/-samopomich-zaklikae-koalitsiyu-visunuti-troh-kandidativ-01022016112300>. – 2016. – 1.02; Яценюк виступит в Верховной Раде с отчетом через две недели. Документ уже в парламенте // http://zn.ua/POLITICS/kabmin-peredal-otchet-o-svoey-deyatelnosti-v-radu-203034_.html. – 2016. – 1.02; П'яти мають усі: у «Самопоміч» наполягають на повній зміні уряду // http://24tv.ua/piti_mayut_usi_u_samopomochinarolyagayut_na_povniyu_zmini_u_ryadu_n651843. – 2016. – 25.01; Міністр від «Самопоміч» не збирається йти у відставку // http://24tv.ua/ministr_vid_samopomochi_ne_zbirayetsya_yti_u_vidstavku_n65104. – 2016. – 22.01; Фесенко: Заявление «Самопоміч» об отзыве министра – попытка разрушит коалицию // <http://gordonua.com/news/politics/Fesenko-Zayavlenie-Samopomoch-ob-otzyve-ministra-popytka-razrushit-koaliciyu-116886.htm>. – 2016. – 28.01; Самопоміч*

іде на розвал коаліції і відкликає свого міністра // <http://fakty.ictv.ua/ua/index/read-news/id/1573121>. – 2016. – 22.01); Соболев придумав «найкращу рекламу» для НАБУ // <http://expres.ua/news/2015/12/29/166630-sobolyev-prydumav-naykrashchu-reklamu-nabu>. – 2015. – 29.12; Єгор Соболев: Закон «Відкриття інформації про власників землі, нерухомості та авто» я вважаю найважливішим антикорупційним кроком // https://antikor.com.ua/articles/86856-jegor_soboljev_zakon_vidkrittja_informatsiji_pro_vlasnikiv_zemli_neruhomosti_ta_avto_ja_vvaha_ju_najv. – 2016. – 10.02; ГПУ: Заява Соболева на Шокіна до НАБУ – це політична провокація // https://antikor.com.ua/articles/79332-gpu_zajava_soboljeva_na_shokina_do_nabu_tse_politichna_provokatsija. – 2015. – 30.12; В какой орган можно написать об этом? – Соболев открыто обвинил Порошенко в коррупции // https://antikor.com.ua/articles/73723-v_kakoj_organ_mozhno_napisatj_ob_etom__sobolev_otkryto_obvinil_poroshenk_o_u_korruptsii. – 2015. – 20.11; «Напишемо нову Конституцію разом» – резолюція з'їзду Об'єднання «Самопоміч» // <https://www.facebook.com/notes>. – 2016. – 13.02; «Уряд Яценюка у відставку!» – резолюція з'їзду «Самопоміч» // <https://www.facebook.com/notes/96/933926773363620>. – 2016. – 13.02).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

В. Гройсман вшанував пам'ять воїнів-афганців.

Керівництво України в понеділок, 15 лютого, вшанувало пам'ять учасників бойових дій на території інших держав.

Президент України П. Порошенко, Голова Верховної Ради України В. Гройсман, начальник Генерального штабу, Головнокомандувач Збройних сил України В. Муженко, керівники уряду, народні депутати України, а також представники Адміністрації Президента і громадськості поклали квіти до Меморіального комплексу громадянам України, загиблим в Афганістані (Київ).

Пізніше за пропозицією В. Гройсмана учасники засідання погоджувальної ради керівників фракцій і голів комітетів Верховної Ради України вшанували пам'ять загиблих воїнів хвилиною мовчання.

«15 лютого ми вшануємо учасників бойових дій [на території інших держав]. Хотів би зараз усіх вас попросити у цей день вшанувати учасників бойових дій, які не повернулися живими, хвилиною мовчання. Вічна пам'ять і слава героям!» – зазначив В. Гройсман (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2016. – 15.02).

Підвищення рівня політичної культури сприятиме перетворенню

українського парламенту на європейську, демократичну інституцію. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман, відкриваючи Міжнародну конференцію з питань парламентської етики.

«Кодекс, етика, політична культура є важливим елементом нашої діяльності. Саме це може перетворити український парламент на європейську, сучасну, демократичну інституцію», – заявив він.

В. Гройсман зазначив, що внутрішня культура, поведінка народних депутатів мають надзвичайно важливе значення для суспільства та країни. «Політична культура – є основою будь-якого політичного процесу. І я думаю, що тут українському парламенту і парламентарям є про що говорити, є над чим достатньо самокритично працювати», – зауважив він.

В. Гройсман поінформував, що питання депутатської етики – одне з ключових питань внутрішньої реформи парламенту, до здійснення якої наблизилася Верховна Рада. У рамках Меморандуму про взаєморозуміння з Європейським парламентом у Верховній Раді працювала місія Європарламенту з оцінки потреб, очолювана П. Коксом. За результатами роботи оціночної місії під час Українського тижня у Європейському парламенті у Брюсселі 29 лютого будуть презентовані звіт і «дорожня карта», зазначив Голова парламенту (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*). – 2016. – 15.02).

В. Гройсман провів зустріч з прем'єр-міністром Турецької Республіки А. Давутоглу.

Голова Верховної Ради України В. Гройсман провів зустріч з прем'єр-міністром Турецької Республіки А. Давутоглу. Сторони обговорили перспективи поглиблення двосторонніх відносин і спільні виклики в контексті російської агресії.

Керівник Верховної Ради подякував Туреччині за постійну підтримку України у важкий час, у тому числі за підтримку кримських татар, «які потерпають від дій окупаційної російської влади».

В. Гройсман також закликав до поглиблення міжпарламентської співпраці двох країн у різних сферах, у тому числі до координації зусиль у рамках міжнародних організацій і міжпарламентських асамблей.

У свою чергу прем'єр-міністр Турецької Республіки А. Давутоглу наголосив, що «Україна – близький друг і союзник Туреччини».

Прем'єр-міністр підкреслив готовність Туреччини збільшити інвестиції в Україну, а також збільшити обсяги двосторонньої торгівлі країн. Цьому, за його словами, сприятиме майбутня зона вільної торгівлі між Україною та Турецькою Республікою. У зв'язку з цим А. Давутоглу закликав український парламент невідкладно ратифікувати Угоду про зону вільної торгівлі після завершення переговорів та її підписання (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*). – 2016. – 15.02).

Голова Верховної Ради України В. Гройсман закликав парламент до конструктивної роботи й пошуку рішення, яке сприятиме виведенню країни з урядової кризи. Про це Голова парламенту заявив, відкриваючи засідання погоджувальної ради керівників фракцій і голів комітетів Верховної Ради України в понеділок, 15 лютого.

«Хотів би закликати усі політичні сили до пошуку ефективних рішень, робочих рішень, які б дозволили країні реформуватися, які б дозволили країні йти вперед, а людям відчувати, що насправді є перспектива, що кожного дня щось відбувається таке, що вони розуміють, їм близьке і змінює у кращий бік їхнє життя», – заявив він.

В. Гройсман закликав народних депутатів під час розгляду й обговорення звіту про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України у 2015 р. у вівторок «адекватно сприймати реальність з точки зору, як це сприймає українське суспільство».

Пізніше під час засідання Голова парламенту наголосив, що єдиним можливим критерієм ефективності роботи влади є не кількість напрацьованих законопроектів, а їхня якість і реалізація. «Кількість законів не може бути критерієм оцінки роботи парламенту, коаліції, уряду. Має бути критерієм роботи уряду, влади взагалі прийняті ефективні реалізовані рішення. Це є об'єктивно», – підкреслив він (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 15.02*).

В. Гройсман наголосив, що на поточному тижні маємо ухвалити всі законопроекти щодо безвізового режиму з ЄС.

Голова Верховної Ради України В. Гройсман закликає на поточному пленарному тижні ухвалити всі законопроекти, спрямовані на виконання Плану дій з лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України. Про це Голова парламенту заявив, відкриваючи засідання погоджувальної ради в понеділок. «Вважав би за доцільне, щоби ми якомога швидше підготували чотири закони до розгляду і їхнього прийняття для того, щоб наприкінці тижня вже відповідно у Брюсселі були прийняті необхідні рішення для запровадження безвізового режиму для українців, – заявив він. – Прошу у лідерів фракцій, політичних сил підтримки щодо ухвалення цих рішень».

Голова парламенту зазначив, що напередодні, у п'ятницю, Президент України П. Порошенко вніс до Верховної Ради чотири законопроекти щодо лібералізації візового режиму з ЄС.

В. Гройсман дав доручення комітетам Верховної Ради вжити необхідних заходів для розгляду законопроектів (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 15.02*).

Верховна Рада України прийняла за основу законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання рекомендацій, які містяться у шостій доповіді Європейської комісії про стан виконання Україною Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно удосконалення засад діяльності Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

Законопроектом (№ 4056) пропонується внести зміни до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів», якими передбачається уповноважити Національне агентство не лише на збереження активів, на які накладено арешт у кримінальному провадженні, але й на володіння, користування та/або розпорядження такими активами, в тому числі правом реалізації, технологічної переробки чи передачі в управління активів, конфіскованих у кримінальному провадженні.

Крім того, проектом передбачається на законодавчому рівні закріпити розміри посадових окладів працівників Національного агентства, що стане додатковою гарантією їх незалежності, а також усунути внутрішні технічні неузгодженості між положеннями цього Закону.

Документ ухвалено з урахуванням поправок, внесених під час розгляду (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 16.02).*

Верховна Рада не буде у вівторок голосувати за резолюцію недовіри уряду. Про це журналістам заявив перший віце-спікер А. Парубій, передає кореспондент УНН.

Він нагадав, що у вівторок парламентарі заслухають звіт уряду і визначаться стосовно його схвалення чи відхилення.

Водночас депутат нагадав, що неухвалення звіту уряду не несе жодних юридичних наслідків. «Завтра цього голосування не буде», – зауважив він 15 лютого.

Нагадаємо, народний депутат від БПП С. Лещенко повідомив, що у Верховній Раді є достатня кількість голосів за відставку уряду А. Яценюка.

Також раніше лідер фракції «Блок П. Порошенка» Ю. Луценко заявив, що три фракції коаліції виступили проти того, аби А. Яценюк залишався на посаді Прем'єр-міністра й констатував політичну кризу в Україні (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 15.02).*

Фракції «Батьківщина» и «Самопоміч» починають сбор подписей за отставку правительства. Об этом на заседании согласительного совета заявила лидер «Батьківщини» Ю. Тимошенко

(<http://glavcom.ua/news/361940.html>).

«Я думаю, что мы вместе с фракцией “Самопоміч” инициируем сбор подписей. Я обращаюсь ко всем лидерам фракций [с просьбой] эти подписи поставить, и мы будем публично объявлять, кто ставит подписи, кто нет. Потому что с этим надо уже завершать. С этой политической, коррупционной игрой за кулисами», – сказала она.

Перед тем лидер «Самопоміч» О. Березюк заявил, что его фракция также выступает за отставку правительства.

Лидер фракции Радикальной партии О. Ляшко добавил, что его депутаты поставят свои подписи.

В свою очередь лидер фракции «Народный фронт» М. Бурбак выразил убеждение, что отставка правительства приведет к нестабильности и досрочным парламентским и президентским выборам. «Не имейте никаких иллюзий: вслед за отставкой [правительства], досрочными парламентскими будут и досрочные президентские выборы, потому что в новый парламент пройдут бывшие “регионалы” и дикие популисты», – заявил он.

М. Бурбак считает, что отставка правительства А. Яценюка является пророссийским планом. «Любому разумному человеку понятно, что отставка правительства – это не решение ситуации, а прыжок в пропасть острейшего общегосударственного кризиса и общественного беспокойства. Пора откровенно говорить, что это пророссийский план. Сколько еще нужно наступить на грабли, чтобы наконец понять: Москва только и ждет, когда тут все снова запылает», – сказал он.

В свою очередь спикер В. Гройсман рассказал о процедуре внесения вопроса об отставке правительства в соответствии с Регламентом. «Я еще раз подчеркиваю: 150 [подписей надо собрать]. Подача в профильный комитет, я немедленно его распишу на комитет, я даю поручение срочно рассмотреть этот вопрос в соответствии с Регламентом Верховной Рады Украины и внести на рассмотрение депутатов Верховной Рады. Процедуры другой нет», – сказал он (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2016. – 15.02).

Отставка Кабмина: Рада собрала половину подписей.

Парламентская фракция „Блок Петра Порошенко” уже собрала 79 подписей за выражение недоверия Кабинету Министров Украины. Об этом сообщил журналистам народный депутат фракции БПП С. Лещенко во вторник утром (<http://korrespondent.net/ukraine/3630079-otstavka-kabmyna-rada-sobrala-polovynu-podpysei>).

Он отметил, что фракция БПП ведет свой отдельный сбор подписей. С. Лещенко также добавил, что подписи, сбор которых инициировали ранее депутаты от фракции «Самопомощь», могут быть приобщены к списку БПП.

Сбор подписей за выражение недоверия Кабмину начали в понедельник, 15 февраля, фракции «Батькивщина» и «Самопомощь». Ранее народный депутат от «Самопомощи» Р. Сидорович сообщил, что за отставку правительства уже собрано 40 голосов. Также сообщается, что за отставку

правительства уже подписалась фракция Радикальной партии.

По состоянию на 11:00 16 февраля в Раде было собрано уже 106 подписей.

Напомним, что для внесения вопроса об отставке правительства в парламенте необходимо собрать не менее 150 подписей. Если их соберут, вопрос отставки Кабмина будет поставлен на голосование согласно регламенту (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 16.02).

«Самопоміч» требует расследования экономической деятельности Кабмина.

Лидер фракции «Самопоміч» О. Березюк заявляет о необходимости расследовать экономическую деятельность Кабинета Министров. Об этом он заявил на заседании согласительного совета парламента (<http://glavcom.ua/news/361936.html>).

«Не только отставка должна быть (отставка правительства А. Яценюка. – Прим. ред.), а расследование деятельности правительства, экономической. Расследование деятельности правительства в области экономики войны: на что потрачены средства, которые были выделены для обороны и военных действий против врага, который оккупировал нашу страну», – сказал О. Березюк. Он также подчеркнул, что люди требуют расследования «военных поражений» Украины (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2016. – 15.02).

Верховная Рада Украины должна принять законы, которые помогут избежать замороженного конфликта на Востоке Украины. Об этом заявил председатель парламентской фракции «Оппозиционный блок» Ю. Бойко во время заседания согласительного совета ВР в понедельник, 15 февраля (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3629585-oppoblock-pryzyvaet-ne-dopustyt-zamorazhyvaniya-sytuatsyy-v-donbasse>).

«На прошлой неделе прошел год с момента подписания минских соглашений. Но на сегодняшний день мы имеем ситуацию “ни мира, ни войны”. Парламент почти ничего не сделал для того, чтобы законодательно поддержать введение этих договоренностей в действие», – сказал он.

Ю. Бойко напомнил, что Оппозиционный блок зарегистрировал в парламенте 10 законопроектов, принятие которых, по мнению авторов, поможет Украине выполнить свою часть обязательств по реализации минских соглашений.

«Если правящая коалиция не хочет поддерживать наши законы, пусть подготовят свои законодательные инициативы, которые дадут возможность избежать замороженного конфликта на Востоке Украины. Нам нужно двигаться вперед и вернуть Украине эти территории и людей, которые на них живут», – резюмировал нардеп (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 15.02).

Українська делегація на чолі з головою групи з міжпарламентських зв'язків з Державою Катар у Верховній Раді України А. Артеменком перебувала з робочим візитом у м. Доха (Держава Катар).

У рамках візиту, який тривав 11–12 лютого, за сприяння Посольства України в Катарі відбулися переговори членів української делегації з міністром муніципальних робіт і екології (курує також аграрну промисловість) М. Аль-Румейхі, який до кінця січня цього року обіймав посаду заступника міністра закордонних справ Катару з питань міжнародного співробітництва.

У зустрічі також узяли участь посол Є. Микитенко й дипломати Посольства України в Катарі.

Робочий візит відбувся в контексті розвитку домовленостей, досягнутих, зокрема, у листопаді 2015 р. українськими підприємствами за результатами їхньої участі в міжнародній сільськогосподарській виставці «Агрітек» у м. Доха.

З метою подальшої інтенсифікації міжпарламентських, урядових і ділових контактів між Україною й Катаром членами української делегації було проведено також ряд робочих зустрічей (**Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 12.02**).

Протягом III сесії Верховної Ради України восьмого скликання у приймальні Верховної Ради України відбулося, як і було заплановано, 36 особистих прийомів громадян.

Під час прийомів по захист і допомогу зверталися переважно соціально незахищені категорії громадян. Зокрема, отримано 86 звернень від інвалідів I–III груп, від ветеранів праці – 53, інвалідів війни – 50, дітей війни – 11, від матерів-героїнь – 10.

У зверненнях до народних депутатів України громадяни порушили 721 питання. Найчастіше відвідувачі приймальні Верховної Ради України зверталися з питань забезпечення дотримання законності та охорони правопорядку, реалізації прав і свобод громадян – 279 питань, або 38,7 % від загальної кількості порушених питань; соціального захисту – 91, або 13 %; житлової політики – 50, або 7 %; аграрної політики й земельних відносин – 37 питань, або 5 % (**Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 12.02**).

Голова Комітету з питань науки і освіти Л. Гриневич провела зустріч з радником з питань преси, освіти та культури Посольства США в Україні К. Тернером.

«Нам необхідно створити культуру та інфраструктуру академічної доброчесності», – наголосила Л. Гриневич під час зустрічі з радником з питань преси, освіти та культури Посольства Сполучених Штатів Америки в

Україні К. Тернером, співробітниками посольства та американських рад з міжнародної освіти, яка відбулася в комітеті 11 лютого 2016 р.

Предметом обговорення була академічна доброчесність (academic integrity), яка є однією з необхідних передумов забезпечення якості освіти та реформування вищої освіти. З великим ентузіазмом учасники зустрічі продумували можливості для майбутньої співпраці саме у сфері академічної доброчесності в рамках розроблюваного американськими радами проекту, яким планують охопити певну кількість українських університетів. Присутні дійшли згоди щодо того, що саме включає поняття доброчесності, коли йдеться про вищу школу.

Також, як повідомив К. Тернер, проект має на меті привернути увагу українського студентства та освітян до загрозованої ситуації, викликаній академічною недоброчесністю, а також забезпечити всіх залучених у процесі навчання необхідними інструментами, навичками і стратегіями для викорінення цього явища. Причому, на думку всіх присутніх, недоброчесність включає не лише плагіат, списування чи хабарі, а всі негативні прояви, у тому числі застосування технологій з нечесними намірами та допомогою іншим отримати бажану оцінку чи результат нечесним шляхом. Лише системністю в боротьбі за академічну доброчесність можна подолати проблему.

«Саме створення культури та інфраструктури академічної доброчесності необхідне для того, щоб інформація про цю складову реформи, як і інструменти та механізми, збереглися і використовувалися в процесі навчання для розвитку й підтримки середовища академічної доброчесності. А створення курсу академічного письма є, беззаперечно, одним з надзвичайно ефективних кроків у рамках розроблюваного проекту», – підсумувала голова комітету (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 12.02).

Голова Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Г. Немиря провів зустріч з представниками консультаційної місії ЄС (EUAM).

Голова Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Г. Немиря провів зустріч з представниками консультаційної місії ЄС М. Моранді (радник з питань прав людини і меншин), Д. Лукумісте (радник з питань громадянського суспільства), О. Зуб (співробітниця з питань громадянського суспільства).

Сторони обговорили ситуацію в Україні, окремо зупинившись на проблемах забезпечення прав і свобод громадян України.

У цьому зв'язку М. Моранді поінформувала Г. Немирю щодо роботи місії в Україні, включаючи співробітництво з органами влади та громадськими організаціями, зроблені пропозиції та результати.

Співрозмовники також обговорили зареєстровані у Верховній Раді альтернативні законопроекти про мирні зібрання. Г. Немиря наголосив, що

до розгляду цього законодавства парламентом потрібні висновки Венеціанської комісії, і запропонував місії провести спільний круглий стіл у комітеті для обговорення цього питання.

У свою чергу М. Моранді підкреслила, що «законодавче регулювання у цій сфері сприятиме демократичному розвитку України».

Ішлося також про підготовку до запланованих на 17 лютого парламентських слухань на тему: «Стан дотримання прав внутрішньо переміщених осіб та громадян України, які проживають на тимчасово окупованій території України та на території, не контрольованій українською владою в зоні проведення антитерористичної операції» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 11.02*).

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування схвалив роз'яснення щодо можливості обрання одного старости виборцями декількох населених пунктів об'єднаної територіальної громади на підставі рішення відповідної місцевої ради.

У комітеті було розглянуто звернення Центральної виборчої комісії щодо надання роз'яснення положень законів України в частині можливості обрання одного старости виборцями декількох населених пунктів об'єднаної територіальної громади на підставі рішення відповідної місцевої ради.

Під час обговорення зазначалося, що, з метою уникнення порушення принципу рівності прав громадян, в об'єднаній територіальній громаді не може бути населених пунктів, жителі яких не зможуть скористатися своїм правом на обрання старости та відповідне представлення своїх інтересів у виконавчих органах сільської, селищної, міської ради об'єднаної територіальної громади.

Крім того, з метою недопущення погіршення якості й доступності послуг, що надаються в об'єднаній територіальній громаді до обрання старост, п. 3 Прикінцевих положень Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» передбачено, що в селах, селищах, у яких були органи місцевого самоврядування територіальних громад, що об'єдналися, обов'язки старости до обрання на перших виборах старости виконує особа, яка здійснювала повноваження сільського, селищного голови відповідної територіальної громади до об'єднання.

Вищенаведені нормативні положення у взаємозв'язку з нормами Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», відповідно до яких органи місцевого самоврядування наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, у межах яких діють самостійно й несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до Закону, а їхні рішення є обов'язковими до виконання на відповідній території, дають можливість дійти таких висновків.

Зазначені положення законів України наділяють правом місцеву раду об'єднаної територіальної громади визначати перелік сіл, селищ, у яких обирається староста на термін повноважень місцевої ради. Таким чином,

своїм рішенням місцева рада, виходячи з власних організаційних, фінансових і матеріальних можливостей, визначає кількість старост, які будуть обрані в об'єднаній територіальній громаді, і відповідні території об'єднаної територіальної громади, на якій старости реалізовуватимуть свої права та виконуватимуть обов'язки.

При цьому, на думку комітету, частина території об'єднаної територіальної громади, на якій староста реалізовує свої права і виконує обов'язки, може складатися як з одного населеного пункту, так і з декількох, жителі яких і повинні мати право обирати відповідного старосту (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 15.02*).

У Комітеті з питань правової політики та правосуддя відбулося засідання робочої групи.

У Комітеті з питань правової політики та правосуддя за ініціативи першого заступника голови комітету Л. Ємця відбулося засідання робочої групи з обговорення проекту закону України «Про внесення змін до Закону України “Про забезпечення права на справедливий суд” (щодо забезпечення прав суддів, які обіймають посади у судах, що припинили роботу у зв'язку із стихійним лихом, військовими діями, проведенням антитерористичної операції)» № 3328 від 15 жовтня 2015 р.

У заході взяли участь представники Верховного Суду, Ради суддів, Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів, Асоціації розвитку суддівського самоврядування, судді, які обіймають посади в судах, що припинили роботу у зв'язку з проведенням антитерористичної операції в Луганській і Донецькій областях, та народні депутати.

Під час зустрічі обговорили становище, у якому опинилися судді, що переїхали з окупованих територій, основні проблеми, які виникають у зв'язку з недосконалістю законодавчого регулювання їхнього юридичного статусу та порядку прикріплення до судів. Особлива увага була приділена питанням становища суддів, у яких закінчився п'ятирічний термін повноважень, і особливостям порядку припинення прикріплення суддів.

За результатами зустрічі було прийнято рішення винести підготовану нову редакцію проекту закону на обговорення Комітету з питань правової політики та правосуддя з метою подальшого внесення на розгляд Верховної Ради України (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 12.02*).

Комітет з питань запобігання і протидії корупції розглянув ряд законопроектів щодо деяких аспектів діяльності Моторного (транспортного) страхового бюро України (МТСБУ).

Під час обговорення такими, що не відповідають вимогам антикорупційного законодавства, визнано проекти законів:

– «Про внесення змін до Закону України “Про обов'язкове страхування

цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” (щодо удосконалення механізму страхового забезпечення надання медичної допомоги постраждалим в дорожньо-транспортних пригодах та вдосконалення системи органів управління та контролю МТСБУ)» № 2122а;

– «Про внесення змін до Закону України “Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” (щодо підвищення гарантій потерпілим у дорожньо-транспортних пригодах та вдосконалення системи органів управління та контролю МТСБУ)» № 2122а-1.

Водночас у проекті закону «Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» № 3670 не виявлено корупційних факторів – документ акта відповідає вимогам антикорупційного законодавства, але прийнятий рішенням комітету із зауваженнями (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 12.02).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України П. Порошенко провів зустріч з прем’єр-міністром Турецької Республіки А. Давутоглу в рамках візиту глави турецького уряду в Україну.

Глава держави відзначив інтенсивність контактів між Україною й Туреччиною, що підтверджує високий рівень стратегічного партнерства між двома країнами.

Президент наголосив на величезному потенціалі двосторонніх відносин у галузях безпеки, економіки, гуманітарній і соціальній сферах.

Сторони обговорили шляхи зміцнення безпеки в Чорноморському регіоні та схожі виклики, яким доводиться протистояти обом країнам.

Прем’єр-міністр Туреччини наголосив на стратегічному характері партнерства між нашими країнами, назвав Україну «стратегічним союзником» і відзначив тісну взаємодію між двома країнами на міжнародній арені.

Президент України подякував Туреччині за тверду позицію на підтримку України та підтримку механізму деокупації Криму через двосторонні консультації та формат «Женева+» за участі Туреччини.

Глава Української держави подякував турецькій стороні за рішення виділити кредит у розмірі 50 млн дол. США на фінансування загального фонду Державного бюджету України, а також передати Збройним силам України укомплектований збірний наметовий польовий шпиталь.

П. Порошенко та А. Давутоглу обговорили підготовку до чергового (п’ятого) засідання Стратегічної ради високого рівня, що має відбутися в Анкарі в березні цього року (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 15.02).

Президент П. Порошенко, виступаючи на урочистому зібранні, присвяченому Дню вшанування учасників бойових дій на території інших держав і 27-й річниці виведення військ з Афганістану, наголосив на тому, що гарантією неповторення трагічних сторінок історії є державна незалежність України – вибір, який країна зробила 25 років тому.

«Імперія не змінилася, і доказом того є і анексія Криму, і агресія на сході нашої держави, і бомбардування російськими винищувачами мирних кварталів у Сирії. І лише уявімо собі, якби ми рішуче не порвали з Росією в 1991 р., хіба сьогодні наші діти не мусили б виконувати так званий інтернаціональний обов'язок у Сирії та інших країнах Близького Сходу чи десь ще? Бо нема на карті світу такої точки, яка була би недосяжною для хворобливих геополітичних російських амбіцій, – заявив П. Порошенко. – Імперська манія величі – дуже небезпечний діагноз. Хворіють на неї одні, а за лікування платять інші, причому своїми життями. Саме тому зараз весь світ з Україною, і Росія опинилася в повній ізоляції» **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 15.02).**

Президент П. Порошенко вніс на розгляд Верховної Ради пакет з трьох законопроектів, спрямованих на виконання Україною критеріїв запровадження безвізового режиму з Європейським Союзом у сфері протидії корупції, визначивши їх невідкладними.

Зокрема, було внесено проект закону України «Про внесення змін до Закону України “Про прокуратуру” щодо забезпечення прозорості в організації діяльності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури з метою виконання рекомендацій Міжнародного валютного фонду», який удосконалює процедуру відбору керівного складу Спеціалізованої антикорупційної прокуратури та підвищує гарантії її незалежності та неупередженості.

Проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання рекомендацій, які містяться у шостій доповіді Європейської комісії про стан виконання Україною Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, стосовно удосконалення засад діяльності Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» спрямований на повну імплементацію Директиви ЄС від 3 квітня 2014 р. № 2014/42/EU про арешт і конфіскацію предметів злочинної діяльності й доходів від неї.

Проект закону України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо виконання рекомендацій, які містяться у шостій доповіді Європейської комісії про стан виконання Україною Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом

візового режиму для України, стосовно удосконалення процедури арешту майна та інституту спеціальної конфіскації» спрямований на удосконалення процедур арешту майна та інституту спеціальної конфіскації та приведення їх у відповідність до кращих європейських стандартів і практик.

Прийняття Верховною Радою зазначених законів створить необхідні умови для якнайшвидшого внесення Європейською комісією на розгляд Ради ЄС і Європейського парламенту законодавчої пропозиції про скасування візового режиму для громадян України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 12.02*).

Президент П. Порошенко своїм указом затвердив Річну національну програму співробітництва Україна – НАТО на 2016 рік.

Програма має забезпечити скоординований комплексний розвиток співробітництва України з Організацією Північноатлантичного договору за всіма напрямками взаємодії нашої держави з Альянсом.

Програма визначає загальні політичні цілі партнерства України з НАТО та напрями взаємодії з організацією у сфері міжнародної безпеки (міжнародні операції з підтримання миру, боротьба з тероризмом, контроль над озброєннями, екологічна безпека).

Крім того, Програма відображає ключові кроки у процесі здійснення політичних, економічних і соціальних реформ у країні, основні елементи політики у сфері національної безпеки й оборони.

Річна національна програма співробітництва Україна – НАТО також визначає цілі, завдання і практичні заходи з реформування сектора безпеки й оборони та підвищення рівня обороноздатності України, які реалізовуватимуться у взаємодії з НАТО визначеними виконавцями – центральними органами виконавчої влади.

Кабінету Міністрів України доручено забезпечити координацію діяльності центральних органів виконавчої влади з виконання Річної національної програми.

Цей указ набирає чинності з дня його опублікування (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 12.02*).

Прем'єр-міністр України А. Яценюк вимагає «від Російської Федерації не просто пояснень, а зняття незаконного рішення щодо заборони перевезення і пересування українським вантажівкам територією Російської Федерації». Про це він заявив у понеділок, 15 лютого, на прес-конференції за підсумками переговорів з прем'єр-міністром Турецької Республіки А. Давутоглу.

«Російський підхід до виконання міжнародного права полягає в наступному: повна відмова від виконання принципів міжнародного права», –

наголосив А. Яценюк.

Він підкреслив, що Росія розпочала не тільки військову агресію проти України, а й фінансову, економічну та інформаційну: «Незважаючи на те що Росія стала членом Світової організації торгівлі, – і свого часу Україна, яка раніше стала членом СОТ, підтримувала їх на цьому шляху, – незважаючи на те, що є низка двосторонніх і багатосторонніх угод у сфері економічної співпраці, Росія ввела торговельне ембарго проти України як плату Україні за підписання угоди про зону вільної торгівлі з Європейським Союзом і за наш європейський вибір.

Україна діє виключно в межах і в спосіб, визначений нашими міжнародними зобов'язаннями».

А. Яценюк нагадав, що 14 лютого Росія безпідставно заявила про заборону в'їзду українським вантажним автотранспортним засобам на територію Росії.

Україна, наголосив він, звернулася з нотою до Російської Федерації «з вимогою невідкладно пояснити, чому це сталося і на підставі чого Росія прийняла таке рішення».

«До того моменту, доки Росія не дасть чітку відповідь і це питання не буде врегульовано, тимчасові транзитні дозволи, які були видані російським вантажівкам, є призупиненими, – підкреслив глава уряду України. – Вимагаю від Російської Федерації не просто пояснень, а зняття незаконного рішення щодо заборони перевезення і пересування українським вантажівкам територією Російської Федерації».

Глава уряду України висловив вдячність турецькому народу й турецькому уряду за дуже чітку позицію щодо територіальної цілісності та незалежності України «щодо того, що Крим був, є і буде територією України, як і Донецьк і Луганськ, незаконно захоплені Російською Федерацією, також повинні повернутися в повному складі до України».

«Наші країни спільно борються проти тероризму. Наші країни спільно захищають свої кордони, борються за своїх громадян і за їхні права і свободи», – наголосив А. Яценюк.

Останні глобальні кризи істотно підвищили геополітичну роль Туреччини, підкреслив А. Яценюк: «Зараз в тому числі і від Туреччини залежить, яким чином і як швидко буде вирішений конфлікт у Сирії, як подолати міграційну кризу і як взагалі відновити світовий порядок.

Зухвала і неадекватна поведінка Російської Федерації, яка порушує всі норми міжнародного права і всі стандарти, провокує подальші кризи. Російський наступ в Грузії, незаконна анексія Криму, захоплення Донецька і Луганська, відправлення російських військ в Сирію – все це є одним ланцюжком порушення міжнародного права. В тому числі порушення авіаційного простору Туреччини і постійне порушення авіаційного простору країн-членів НАТО.

Ми, як ніхто, знаємо, що таке російська військова агресія і російська військова інтервенція».

А. Яценюк підкреслив, що в Україні й Туреччини «дуже близькі

політичні, економічні та людські відносини». Нинішній візит до України прем'єр-міністра Туреччини, зазначив глава українського уряду, «це свідчення не просто партнерства між країнами, а великої дружби між Україною і Туреччиною» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 15.02*).

Прем'єр-міністр України А. Яценюк наголосив, що «вперше за всю історію України ми пройдемо зиму без російського газу».

На зустрічі з представниками дипломатичного корпусу, акредитованими в Україні, у п'ятницю, 12 лютого, він підкреслив, що Україні вдалося диверсифікувати постачання природного газу: «Завдяки нашій спільній діяльності з країнами-членами Європейського Союзу, з нашими західними партнерами, Європейським банком реконструкції та розвитку, Світовим банком і іншими міжнародними організаціями, ми добилися реальної диверсифікації та енергетичної незалежності для країни. Це реальна реформа».

А. Яценюк також висловив вдячність західним партнерам – Європейському Союзу, США, Європейському банку реконструкції та розвитку за допомогу в реформуванні НАК «Нафтогаз України», зазначивши, що програма реформ у «Нафтогазі» є однією з найефективніших (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 12.02*).

На порядку денному уряду України на 2016 р. стоїть проведення широкомасштабної реформи ДФС і митниці, прозора приватизація, завершення податкової реформи і продовження процесу дерегуляції. Про це Прем'єр-міністр України А. Яценюк сказав у «10 хвиликах» у неділю, 14 лютого.

Для того щоб створити сприятливий бізнес-клімат, завданням номер один для українського уряду він назвав «наведення ладу в українській Державній фіскальній службі та на українській митниці».

А. Яценюк нагадав, що ця реформа була представлена Міністерством фінансів на засіданні уряду. Зокрема, до управління чотирма митницями будуть залучені міжнародні компанії: «Для того щоб ми побачили, як це працює в західних країнах, щоб ми залучили найкращий іноземний досвід і продемонстрували всім іншим митницям високі стандарти і зразки, як обслуговувати український бізнес і як не брати хабарів».

Найшвидший механізм для залучення зовнішніх інвестицій, підкреслив він, це – чесна і прозора приватизація об'єктів державної власності: «Це в тому числі і шлях до подолання корупції в державних компаніях. Цього року ми зобов'язані розпочати масштабну прозору і чесну приватизацію. І сподіваюсь, що тут у нас із парламентом є повне порозуміння в необхідності того, щоби інвестор прийшов в українські компанії, дав сюди гроші, створив нові робочі місця і безпосередньо залучив інвестиції».

Глава уряду акцентував на необхідності завершити податкову реформу. Перший крок, підкреслив він, уже зроблено: «Ми вдвічі зменшили один із найбільших податків на бізнес – податок на заробітну платню».

Проте податкова реформа, за його словами, «це не просто зміна ставок оподаткування, це в першу чергу зміна системи адміністрування податків, спрощення сплати податків і прибрання низки бюрократичних функцій, які провокують тільки корупцію по відношенню до платників податків». «Тут уряд і парламент повинен мати єдину платформу податкової реформи. Сподіваюсь, що парламент підтримує Податковий кодекс, внесений Кабінетом Міністрів України», – підкреслив А. Яценюк.

Серед ще одних необхідних кроків А. Яценюк назвав продовження процесу дерегуляції: «Дерегуляція проводиться протягом останніх двох років. Зроблено багато, але недостатньо. І тому крок за кроком ми повинні далі рухатися по зменшенню функцій держави і спрощенню будь-яких реєстраційних, ліцензійних і інших функцій, які держава надавала, і в тому числі по спрощенню життя для кожного підприємця» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 14.02*).

Уряд України оголосив принципи нової і чесної української політики, «які підтримані країнами “великої сімки” і нашими західними партнерами». «Переконаний, що на цих же принципах стоїть Президент України та відповідальні політики в українському парламенті», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у «10 хвиликах» у неділю, 14 лютого.

«Мене не обходять чвари і дріб'язкова боротьба українських політиків за владу. Ми повинні всі боротися за Україну і кожного українця, – підкреслив А. Яценюк. – Нам необхідна єдність: єдність на шляху реформ, єдність в забезпеченні соціальної справедливості, єдність в судовій реформі, в необхідності, щоб Україна насправді стала членом Європейського Союзу і НАТО, у наших цілях, принципах і цінностях. Якщо ми єдині, тоді ми непереможні» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 14.02*).

Аби далі проводити економічні реформи й залишатися в програмі з Міжнародним валютним фондом, «необхідне розуміння всіх політичних сил, Президента країни й уряду і наша єдність в тому, щоби іти по шляху реформ». Так заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у «10 хвиликах» у неділю, 14 лютого.

Глава уряду підкреслив, що сьогодні світ зіткнувся з новими економічними викликами. Падіння цін на нафту спровокувало падіння промислового виробництва в найбільших економіках світу, у першу чергу китайської: «Це, звичайно, має вплив на європейську і американську економіку. Україна є частиною глобальної економіки. І тому нам треба самим шукати виходи з цієї складної ситуації».

У першу чергу економічна стабільність – це цінова стабільність, «коли

ціни не зростають галопуючими темпами»: «Минулого року ми зіткнулися з цією проблемою, і темпи росту інфляції були практично 45 %. На цей рік ми повинні подолати галопуючу інфляцію. Ми поставили цільовий показник – 12 % інфляції в 2016 р.».

А. Яценюк підкреслив, що цього можна досягти, якщо далі проводити економічні реформи і якщо Україна залишатиметься в програмі з Міжнародним валютним фондом. «Для цього необхідно розуміння всіх політичних сил, партій, Президента країни, уряду і наша єдність в тому, щоби іти по цьому шляху реформ», – наголосив глава уряду.

Крім того, підкреслив він, ресурс для запуску української економіки – це насамперед внутрішні джерела з банківського сектора.

А. Яценюк нагадав, що проводив дискусію з керівництвом українських банків і Національним банком із цього питання: «Малому і середньому бізнесу потрібні довгі й дешеві кредити. А для цього стабільність банківської системи є запорукою».

Додаткову подушку для економічної стабільності, наголосив він, дає співпраця як з Міжнародним валютним фондом, Світовим банком, так і іншими міжнародними фінансовими організаціями (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 14.02*).

«Економіка може розвиватися, а країна може мати статус демократичної за однієї обставини – чесна, незалежна і некорумпована судова влада». Про це заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у «10 хвилинах» у неділю, 14 лютого.

Він підкреслив, що в цьому вже зроблено перший крок – проголосовано відповідні зміни до Конституції України, які нині потребують затвердження парламентом у другому читанні. «Ці зміни означають те, що всі українські судді повинні пройти процес чесної переатестації. Ті судді, які мають будь-які корупційні звинувачення чи виносили неправосудні рішення, повинні покинути суддівський корпус назавжди. А на їхнє місце повинні прийти чесні, молоді, фахові юристи, які в суддівських мантиях будуть судити іменем України і іменем справедливості», – підкреслив він.

Для цього, наголосив глава уряду, до другого читання повинні бути внесені до парламенту нові закони про судоустрій і статус суддів: «Таким чином нова українська судова система забезпечить захист прав і свобод людини і громадянина, захист бізнесу і підприємництва і забезпечить основу демократії – це чесний і справедливий суд».

Він підкреслив, що основою європейського демократичного суспільства є і соціальна справедливість: «Ми вчасно платимо заробітні платні і пенсії. Минулого року ми підвищили їх на 13 і 19 % відповідно. У цьому році ми підвищимо соціальні стандарти на 12 %. Але нам необхідно створювати робочі місця і проводити пенсійну реформу. Бідність і корупція – взаємопов'язані речі. Жорстка і безкомпромісна боротьба з корупцією на всіх щаблях державної влади – це спільне завдання Президента, уряду,

парламенту і всього відповідального політичного класу країни» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 14.02).

Уряд проголосив масштабні зміни в керівництві державних компаній, деполітизацію діяльності державних компаній і «запровадження єдиного принципу функціонування державних компаній – принципу економічної ефективності, який базується на незалежності директорів». Про це зазначив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у «10 хвилинах» у неділю, 14 лютого.

Він наголосив на важливості впровадження нових підходів у призначенні керівників державних компаній: «Якщо ми продовжимо роботу по призначенню незалежних керівників 50-ти найбільших державних компаній, – незалежних від політиків, уряду і будь-яких бізнес-інтересів, – це дасть можливість покращити фінансові результати цих компаній».

А. Яценюк підкреслив, що такі зміни вже проведені в НАК «Нафтогаз України», «яка ще рік тому мала збитки 10 млрд дол., а в цьому році вона вже буде прибутковою».

Він пояснив, як такі нові підходи до призначення керівників держкомпаній можуть вплинути на соціальні стандарти й заробітні плати громадян: «За результатами року кожна компанія перераховує дивіденди до державного бюджету країни. Ці дивіденди йдуть до бюджету, і бюджет здатний збільшити соціальні стандарти, виплати вчителям, лікарям, фінансування об'єктів інфраструктури. Тобто бюджет здатний, таким чином, фінансувати потреби кожного громадянина країни» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 14.02).

Кабінет Міністрів підтримав Засади стратегічного реформування державного банківського сектора (далі – Стратегія), що були розроблені Міністерством фінансів України та метою яких є розв'язання ключових проблем, що стоять сьогодні на заваді ефективної роботи державних банків.

Міністерство фінансів продовжує вживати заходи для відновлення економічного зростання в Україні та необхідного для цього оздоровлення банківської системи. Важливим завданням для досягнення цієї мети є підвищення фінансової ефективності діяльності державних банків і забезпечення прозорості їх управління.

З цією метою Міністерство фінансів розробило Стратегію, завданням якої є докорінно переглянути принципи й механізми корпоративного управління державних банків і забезпечити створення ізольованої від політичного впливу системи управління діяльністю державних банків. Зокрема, Стратегія передбачає приведення системи корпоративного управління у відповідність до рекомендацій ОЕСР. Це забезпечить стабільність функціонування банків, сприятиме покращенню результатів

роботи та підвищенню оцінки з боку потенційних інвесторів.

«Це одна з тих ключових реформ, яка матиме дійсно суттєвий позитивний вплив на Україну, банківський сектор та всю економіку держави», – зазначила під час презентації Стратегії міністр фінансів Н. Ярецько.

Результатом вказаних вище змін буде економія мільярдів гривень бюджету щороку, перетворення державних банків із збиткових на прибуткові, оздоровлення банківської системи в цілому та як результат розвиток економіки (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 11.02*).

Міністерство інфраструктури пропонує залучати незалежних експертів до контролю якості виконання дорожніх робіт. З цією метою відомство розробило проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження вимог до проведення контролю якості робіт з будівництва, реконструкції, ремонтів та утримання автомобільних доріг загального користування».

Згаданим документом передбачається зобов'язати замовників робіт з будівництва, реконструкції й ремонтів автомобільних доріг залучати незалежного інженера-консультанта для здійснення постійного технічного нагляду. Крім того, незалежний експерт розроблятиме вимоги й рекомендації щодо вдосконалення підходів до виконання дорожніх робіт, якщо він зафіксує порушення технології чи організації процесів.

Нововведення стосуватимуться робіт, що виконуються на дорогах загального користування.

На сьогодні контроль якості виконання дорожніх робіт, що фінансуються з державного бюджету, здійснюють структурні підрозділи асоціації «Укравтодор». Таким чином, у сфері дорожнього господарства існує система, за якої поєднується замовник і підрядник, що негативно позначається на якості виконання дорожніх робіт.

Для подолання цієї ситуації Мінінфраструктури вивчило досвід провідних країн світу, у тому числі Євросоюзу. У таких країнах взаємовідносини між замовником і виконавцем робіт ґрунтуються на умовах контрактів FIDIC, що дає змогу забезпечити високу якість під час виконання дорожніх робіт.

У подальшому, після схвалення Верховною Радою України законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування системи управління автомобільними дорогами загального користування» (реєстр. № 0954), Міністерство інфраструктури додатково розробить нормативно-правові акти, упровадження яких дасть змогу повністю імплементувати в національне законодавство принципи контрактів FIDIC (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 11.02*).

У Міністерстві енергетики та вугільної промисловості активно працюватимуть над покращенням роботи атомної генерації, але аналізуватимуть доцільність реалізації кожного окремого проекту. Про це В. Демчишин повідомив після засідання Комітету Верховної Ради України з питань ПЕК, ядерної політики та ядерної безпеки.

«Наше бачення розвитку атомно-промислового комплексу – це розвиток вітчизняних складових та зменшення залежності від імпорتنих поставок ядерного палива, зокрема з Росії», – зазначив міністр.

Він нагадав, що у грудні 2015 р. в ОЕС України включено лінію електропередач 750кВт Рівненська АЕС – ПС «Київська», яку побудовано за рахунок кредитів ЄБРР і ЄІБ. Успішне завершення реалізації проекту забезпечує передачу надлишкових потужностей Західного регіону – Рівненської та Хмельницької АЕС до дефіцитного центрального регіону (Київська, Черкаська, Житомирська, Чернігівська області та м. Київ).

«Реалізація таких проектів потребує уважної підготовки та аналізу усіх факторів», – наголосив міністр і додав, що в попередні роки були ініційовані проекти, економічну й технічну доцільність яких знову потрібно оцінити. Ідеться передусім про проект добудови двох блоків на Хмельницькій АЕС, адже під час проведення аналізу наданих ДП «НАЕК “Енергоатом”» документів у Міненергосувугілля виник ряд питань щодо стану вже існуючих конструкцій на блоках, пропонувані технології та інших питань.

«ДП “НАЕК “Енергоатом” не надало достатніх документів щодо результатів обстежень недобудованих будівельних конструкцій будівель та споруд двох блоків на Хмельницькій АЕС і фактично проведених робіт з їх консервації. Відповідно до затвердженого концептуального рішення щодо будівництва енергоблоків № 3 і 4 Хмельницької АЕС, розробленого ДП “НАЕК “Енергоатом”, було вирішено в подальшій реалізації заходів із добудови цих енергоблоків використовувати реакторні установки ВВЕР-1000/В-320, виробництва компанії Skoda JS a.s , 100 % акцій якої належить російським “Объединенным машиностроительным заводам”, засновником яких є російський Газпромбанк», – повідомив В. Демчишин.

У міністерстві вважають, що проекти розвитку атомно-промислового комплексу мають ґрунтуватися передусім на принципі економічної та технічної обґрунтованості, а також враховувати стратегічні пріоритети України щодо зменшення залежності від Російської Федерації в питаннях енергетики.

«Одним із напрямів подальшої роботи є аналіз можливості експорту електроенергії до Європи, але для цього слід провести додаткову роботу, проаналізувати можливості нашого атомно-промислового комплексу, включення до тарифу ДП “НАЕК “Енергоатом” інвестиційної складової, поточних експлуатаційних та інших витрат, пов’язаних у першу чергу з поводженням з відпрацьованим ядерним паливом в довготривалому аспекті часу, з фондом по зняттю з експлуатації атомних енергоблоків тощо», – нагадав В. Демчишин.

Міністр також нагадав, що проводяться активні переговори з Молдовою, Литвою, Білоруссю та іншими європейськими партнерами, але для повноцінного експорту електроенергії України в країни ЄС також слід завершити дослідження питання інтеграції ОЕС України в ОЕС Європейського Союзу відповідно до стандартів ENTSO-E (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 12.02).

Мінагрополітики спільно з експертами Світового банку опрацьовує Стратегію відновлення зрошення на Півдні Україн. Вона яка включає в себе розробку нормативно-правових актів з питань реформування сектора зрошення, у тому числі вирішення земельних питань, управління, модернізації зрошувальної та дренажної інфраструктури. Про це повідомила заступник міністра аграрної політики та продовольства України О. Ковальова в програмі «На слуху» на радіо «Ера.fm».

За її словами, на виході цей проект матиме техніко-економічне обґрунтування, яке дасть можливість залучити в систему зрошення орієнтовно 1,5 млрд дол. США інвестицій протягом наступних двох років. «Сільськогосподарський виробник окупить витрати на полив через зростання урожайності, виручки від реалізації додаткової продукції. Термін окупності самого проекту буде визначений після опрацювання техніко-економічного обґрунтування, оскільки необхідно з'ясувати реальний стан іригаційних систем, – наголосила заступник міністра. – Питання зрошення є одним із найбільш болючих на Півдні України. Під час робочої поїздки до Херсонської області ми відвідали головний Каховський магістральний канал. Головна насосна станція Каховського каналу потребує додаткового обладнання. Розуміючи, що це буде мати економічний та соціальний ефект, ми працюємо над проектом відновлення систем зрошення на Півдні України. Вона охоплює п'ять областей і спрямована на те, щоб відновити площі під поливом до 1 млн – 1 млн 100 тис. га».

За її словами, орієнтовно підготовчу роботу планується завершити наприкінці цього року. «На сьогодні Кабміном затверджений склад координаційної ради з питань відновлення роботи та розвитку зрошувальних систем під головуванням міністра О. Павленка. Вона створена для забезпечення координації всіх необхідних ЦОВВ, громадських організацій, органів місцевої влади, науки. Тобто процес триває дуже активно. Ми сподіваємось, що зрошення – це та інфраструктурна частина, яка дасть змогу реалізувати потенціал сільського господарства на Півдні України», – підсумувала заступник міністра (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 12.02).

У Міністерстві оборони визначено пріоритетні завдання з питань запобігання корупції на 2016 р. Про це 13 лютого повідомив перший заступник міністра оборони України І. Руснак під час брифінгу для

військових засобів масової інформації, присвяченому запобіганню та виявленню корупції в оборонному відомстві.

Перший заступник міністра оборони зазначив, що основними пріоритетами в діяльності оборонного відомства в поточному році є, зокрема, усунення корупційних ризиків, пов'язаних із соціальним захистом військовослужбовців і членів їхніх сімей, у першу чергу грошовим, продовольчим, речовим та житловим забезпеченням учасників АТО.

За його словами, Міністерство оборони також посилить внутрішній контроль за системою і процедурами електронних закупівель, постачанням і наданням послуг, обліком військового майна, а також розширить співпрацю з оборонними відомствами Великої Британії, Норвегії, НАТО й міжнародною організацією «Трансперенсі інтернешнл» з питань розвитку системи боротьби з корупцією.

І. Руснак зазначив, що з-поміж інших пріоритетних завдань Міноборони є також усунення корупційних ризиків з метою недопущення втрат оборонного бюджету, забезпечення відкритості в діяльності Міноборони та надання жорсткої оцінки результатів роботи посадових осіб на всіх управлінських рівнях з питань запобігання корупції.

«Керівництво Міністерства оборони України завжди готове чесно й об'єктивно інформувати суспільство з питань, що його хвилюють, – підкреслив І. Руснак. – І ця практика вже запроваджена міністром оборони України» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 13.02*).

ПОЛІТИКА

Голова Європарламенту відповів на заяви Д. Медведєва про нову холодну війну.

Президент Європарламенту М. Шульц відповів на заяви голови російського уряду Д. Медведєва щодо початку нової холодної війни, зазначивши, що її треба уникнути. Про це голова ЄП сказав під час спільної заяви з Президентом України П. Порошенком на полях Мюнхенської конференції з безпеки, передає кореспондент УНН.

«Ми не повинні говорити про холодну війну, навпаки, ми повинні використати усі наші міжнародні зусилля задля покращення наших дипломатичних можливостей і уникнути нової холодної війни», – заявив М. Шульц.

Нагадаємо, під час свого виступу Д. Медведєв заявив про нову холодну війну через недружнє ставлення НАТО до Росії (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 13.02*).

Європа назвала условия для предоставления финпомощи Украине.

Європа готова збільшити допомогу Україні, але тільки за умови, що

Київ буде виконувати свої обіцяння і направляти гроші на правильну ціль. Об цьому заявив президент Європарламенту М. Шульц в ході президентських дебатов в час конференції по безпеці в Мюнхені (http://news.eizvestia.com/news_economy/full/521-evropa-nazvala-usloviya-dlya-predostavleniya-finpomoshhi-ukraine).

«Ми можемо дати Україні набагато більше, якщо будемо впевнені, що вона дійсно виконає свої обіцяння – і гроші пойдуть туди, куди вони повинні прийти, знайдуть свою правильну ціль. Тільки тоді ми зможемо інвестувати більше. Якщо ми дійсно вирішимо проблему, тоді у нас буде рівень довіри до людей, і в Україні теж», – сказав М. Шульц, інформує eizvestia.com.

Крім того, президент Європарламенту заявив, що економічна активність в Україні збільшена, а міжнародні організації «повинні не тільки обіцяти, але й реально допомагати». «Ми посилюємо економічну активність в Україні, але якщо гроші не будуть доходити туди, куди вони направлені, це буде катастрофою», – сказав М. Шульц (*Економічні новини* (<http://news.eizvestia.com>). – 2016. – 13.02).

У Мюнхені мало говорили про Україну, це – добре, зазначив представник ОБСЄ.

Те, що на Мюнхенській безпековій конференції не дуже багато говорили про Україну – це хороший показник. Таку думку висловив член «групи мудреців» ОБСЄ О. Чалий на полях Мюнхенської конференції з безпеки, передає кореспондент УНН.

Дипломат зауважив, що Україні варто підлаштуватися під загальні тенденції безпеки, а не лише привертати увагу до себе. «Ми не є великою країною і ми повинні підлаштуватися під ті тренди, які є у глобальному і європейському безпековому просторі, які будуть головними у 2016 р.», – пояснив дипломат. На його думку, основним таким трендом є боротьба з тероризмом, а не конфлікт на Сході України.

«Конференція фіксує, що ситуація у глобальній європейській безпеці дуже погана – практично на самому низькому рівні за останні 25 років і перспектив ми не побачили. Буде продовжуватись російсько-західне протистояння, але, крім цього, ...ключовим викликом у безпеці у першій половині ХХІ ст. буде боротьба з тероризмом», – додав О. Чалий.

Дипломат пояснив, що чим менше говорять про Україну на конференції з безпеки, тим більший є шанс повернення інвестицій. «Те, що я почув про Україну на цій конференції: по-перше, говорили дуже мало і багато наших представників вважають, що треба було говорити про Україну більше. Я так не вважаю. Це єдина конференція, де чим менше кажуть про країну, тим більше безпеки в тій країні, і чим менше кажуть про країну, тим більше інвесторів хочуть прийти у країну, про яку на цій конференції не говорять. Те, що про Україну говорять менше, це добре», – пояснив він.

З огляду на це дипломат рекомендує владі зосередитися на внутрішніх

реформах. «Внутрішні реформи дуже важливі. На цій конференції один із ключових викликів сучасної безпеки глобальної європейської є країни, яким не вдається стабілізувати внутрішню ситуацію, яким не вдається запустити сталу економіку, яким не вдається запустити загальнонаціональний діалог та встановити примирення у своїй країні», – додав він (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 14.02).

Страны Европейского Союза в среду, 17 февраля, рассмотрят вопрос дальнейшего продвижения безвизового режима для Украины. Об этом сообщила заместитель министра иностранных дел Украины Е. Зеркаль. По ее словам, очень важно, чтобы 16 февраля Верховная Рада поддержала пакет безвизовых законопроектов, которые накануне внес в парламент Президент (<http://korrespondent.net/ukraine/3629677-es-rassmotryt-vopros-otmeny-vyz-dlia-ukraynu-17-fevralia>).

«В среду будет заседание группы представителей стран-членов ЕС, на котором предварительно будет рассматриваться вопрос, разделять ли законодательные инициативы, которые касаются Грузии и Украины, или остаться в одном пакете, или уже продвигать это через Европейский Совет уже на следующей неделе», – сообщила Е. Зеркаль.

Кроме того, по словам замминистра, у ЕС остаются вопросы к Украине относительно принятия законодательной базы по совершенствованию процедуры конфискации и ареста имущества, работы Агентства по вопросам поиска и возврата активов, законодательства относительно функционирования антикоррупционной прокуратуры и др.

Как сообщал «Корреспондент.net», в первые дни 2016 г. выяснилось, что с безвизовым режимом могут быть проблемы: в проекте Госбюджета появился пункт, согласно которому декларирование в электронном виде активов государственных служащих вступает в силу в Украине только с 1 января 2017 г. (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 15.02).

Глава ОБСЕ надеется, что миссии не придется оставаться в Украине еще год.

В ближайшее время мандат миссии ОБСЕ в Украине будет продлен еще на год, но руководитель Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе Л. Заньер надеется, что наблюдатели смогут завершить свою работу раньше. Об этом он сказал в комментарии «Укринформу» (<http://glavcom.ua/news/361948.html>).

«Мы сейчас в процессе продления мандата еще на год, начиная с конца марта, до конца марта 2017 г. Но я сильно надеюсь, что нам не придется оставаться там так надолго», – заявил Л. Заньер.

Он отметил, что договоренность о продлении есть, «выглядит так, что все согласны в принципе», однако существует «проблема в деньгах». «Но мы

это обсуждаем», – уточнил глава ОБСЕ.

В настоящее время организация работает с главой специальной мониторинговой миссии ОБСЕ в Украине Э. Апаканом в группе по безопасности с тем, чтобы действительно укрепить перемирие. «Мы хотим, чтобы это было выполнено, мы хотим увидеть то, что тяжелые вооружения, которые вышли из определенных районов, были возвращены туда и больше не перемещались по местности», – уточнил Л. Заньер.

Одновременно, по его словам, есть планы основать новые патрульные базы, чтобы разместить больше людей на передовой.

Говоря о ситуации на Донбассе, Л. Заньер признал, что «выглядит все не очень хорошо, потому что слишком много нарушений режима прекращения огня». Беспокоит организацию и то, что на сепаратистской территории проводятся военные учения. Слишком часто инспекторов блокируют, нередко в неуважительной форме. «Мы бы хотели, чтобы к нашему персоналу относились с большим уважением; нам бы хотелось более кооперативного подхода. Сейчас недостаточно открытости», – посетовал генсек.

В Мюнхене, на конференции по безопасности, Л. Заньер встречался с министром иностранных дел Украины П. Климкиным, а также с П. Морелем, координатором ОБСЕ в политической подгруппе, позитивно оценив его работу. «Есть прочная основа в политическом процессе, – считает он. – Мы делаем, что можем. Но мы можем лишь способствовать усилиям, а все остальное должны сделать стороны». Также он добавил, что о «Минске-3» в ОБСЕ не говорят (*Главком (<http://glavcom.ua>). – 2016. – 15.02*).

Министр МИД Германии Ф.-В. Штайнмайер отметил, что Украине все еще очень далеко до разрешения ситуации. При этом ОБСЕ сделала решающий вклад во внедрение минских соглашений. Об этом министр сказал в рамках Мюнхенской конференции.

Он уточнил, что еще далеко до решения украинского конфликта, однако мужественные сотрудники ОБСЕ уже внесли решающий вклад во внедрение минских договоренностей, подчеркнул Ф.-В. Штайнмайер. Напомним, что в Мюнхене 13 февраля состоялась министерская встреча «нормандской четверки» (*УРА-Информ (<http://ura-inform.com>). – 2016. – 13.02*).

Д. Медведев назвал шаги решения конфликта в Донбассе.

Премьер-министр России Д. Медведев заявил, что украинские власти должны выполнить минские соглашения «во имя будущего страны» и перечислил шаги для решения конфликта. Об этом он рассказал в интервью Euronews, передает ТАСС (<http://korrespondent.net/world/russia/3629298-medvedev-nazval-shahy-resheniya-konflykta-v-donbasse>).

Российский премьер отметил, что урегулирование ситуации на Востоке Украины «в чем-то проще, чем в Сирии». «И не только потому, что у

конфликта нет такой степени жесткости, а потому, что понятно, как действовать. Как? На основании минских соглашений. Они должны быть исполнены целиком и полностью всеми сторонами. Мы к этому и призываем всех. Мы призываем тех, кто находится у власти на юго-востоке, мы призываем киевские власти», – пояснил Д. Медведев.

Он отметил, что значительная часть того, что нужно было сделать в Донбассе, сделана. «Дело не в том, что у нас есть какие-то расхождения с киевскими властями и мы не любим друг друга. Но объективности ради надо признать, что значительная часть того, что должны были сделать на юго-востоке, сделана. Самое главное, что практически прекращены боевые действия. К сожалению, иногда там что-то происходит, но это все-таки не часто», – отметил премьер.

На его взгляд, в данный момент важнейшим является политическое и юридическое решение тех задач, которые вытекают из минских соглашений. «Кто за это отвечает? Ну, естественно, Украина. Если Украина считает юго-восток частью своей территории, это их правовое поле, это их компетенция, это их полномочия, это полномочия Президента, парламента и правительства Украины», – отметил Д. Медведев.

Глава российского правительства подчеркнул, что киевские власти, «к сожалению, не торопятся с этим». «Понятно, что у них тяжелый период. Но во имя будущего Украины они просто обязаны это сделать. Это прямая обязанность руководителей: Президента Порошенко, правительства Украины и парламента», – заявил Д. Медведев.

Кроме того, российский премьер перечислил необходимые шаги для решения конфликта. «Найти компромисс, достигнуть конституционного большинства, поменять Конституцию, начать применение ранее принятых законов. Часть законов принята, но не исполняется. Часть законов просто не принята. Некоторые законы приняты, но не подписаны. Они должны все это сделать», – подчеркнул премьер.

Д. Медведев в Мюнхене заявил, что ситуация в мире драматическая, единой большой Европы нет, отношения ЕС и РФ испорчены, а в Украине – гражданская война (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 14.02).

Посол США в Украине Д. Пайетт назвал отставку замгенпрокурора Украины В. Касько ударом по продвижению реформ в стране. Об этом Д. Пайетт написал на своей странице в Twitter (<http://korrespondent.net/ukraine/3629477-zam-shokyna-zaiavyl-o-korruptsyu-yushel-v-otstavku>).

«Касько был чемпионом по изменениям в Генеральной прокуратуре. Его отставка – это удар по продвижению реформ в Украине», – написал он.

Посол также отметил, что Украина заслуживает прозрачной судебной системы и установления верховенства права на всех уровнях вместо всепроникающей коррупции и кумовства. «Соединенные Штаты будут

продолжать оказывать помощь тем, кто в прокурорской системе стремится работать по новым правилам», – добавил Д. Пайетт.

Как сообщалось, 15 февраля замгенпрокурора Украины В. Касько сообщил о своем намерении покинуть пост замгенпрокурора. Чиновник обосновал свое решение тем, что «нынешнее руководство прокуратуры окончательно превратило ее в орган, где царит коррупция и круговая порука» (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 15.02).

Норвегия озвучила условия помощи Украине.

Только если государство запустит реформационную деятельность, Норвегия протянет руку помощи. Такой компромисс озвучила премьер-министр Норвегии на Мюнхенской конференции. «Мы должны поддерживать Украину – я с этим согласна. Но также есть огромная потребность в проведении Украиной реформ», – подчеркнула Э. Сульберг.

Кроме того, она рассказала, что НАТО также не останется в стороне от Украины и поможет ввести необходимые инновации в секторе защиты и безопасности.

Напомним, что поддержку Украине выразил и Европарламент. Глава ЕП М. Шульц заверил, что законодательный орган Евросоюза готов голосовать за безвизовый режим для Украины, когда Верховная Рада проголосует за соответствующие законы (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2016. – 14.02).

Донбасс предлагают восстановить за счет инвестиций стран-доноров.

Для разрешения ситуации на Востоке Украины необходимо вернуть диалог с «нормандского формата» на уровень «большой двадцатки». Так считает основатель общественной инициативы «Восстановление Донбасса», политик А. Клименко (<http://korrespondent.net/ukraine/3629574-donbass-predlahauit-vosstanovyt-za-schet-ynvestytsyi-stran-donorov>).

«На уровень “двадцатки” можно выносить в том числе экономические вопросы: вплоть до восстановления Донбасса уже не ценой бюджета Украины, а посредством инвестиций стран-доноров. Тем самым Украина соблюдает свои интересы, Россия – будет активным переговорщиком, примет участие в урегулировании по всем форматам, что выгодно для поддержания ее репутации. А Запад покажет себя с лучшей стороны, получив возможность поднять еще одну сильную экономику у своих восточных границ», – написал политик в своей колонке «Минск-2: неиспользованный шанс на мир».

Для разрешения конфликта на Донбассе А. Клименко также предлагает в кратчайшие сроки перезагрузить законодательную ветвь власти и тут же голосовать за изменения в Конституцию. «Так удастся сохранить статус-кво с отдельными регионами: они получают экономическую децентрализацию и понимание, что Киев не попытается руководить ими в “ручном” режиме.

А «большая» Украина получит сигнал от Донбасса – о примирении и восстановлении прерванных связей», – считает он.

А. Клименко подчеркивает, что подписанные год назад минские соглашения так и не принесли мира, ситуация на Донбассе медленно дрейфует в сторону «замороженного конфликта». «Консенсуса нет на самом верху: элиты разобщены, единого мнения нет ни по одному из важнейших вопросов. Особенно это касается вопросов внесения изменений в Конституцию, которые требуются для реализации мирного плана», – отмечает политик.

При этом мирный план для Украины, который уже обсуждался ведущими дипломатами, по его мнению, будет выгодным для ведущих мировых игроков, но невыгодным ни для Киева, ни для Донбасса. «План предусматривает де-факто замораживание ситуации, сохранение “бедлама” во внутриукраинской ситуации, с Донбассом вместе, в обмен на замирение с Россией и нанесение совместных ударов по быстро растущему “Исламскому государству”. Ситуация на Донбассе медленно дрейфует в сторону “замороженного конфликта”. Тогда как события в окружающем мире требуют молниеносных и правильных решений», – считает А. Клименко (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 15.02).

Так называемый «прокурор» оккупированного Россией Крыма Н. Поклонская подала в Верховный суд Крыма иск о запрете деятельности меджлиса крымскотатарского народа. Об этом сообщает ТАСС.

Она подписала заявление на основании ст. 9 ФЗ «О противодействии экстремистской деятельности». Копию иска Н. Поклонская вручила заместителю председателя меджлиса Н. Джелиялову (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/362000.html>). – 2016. – 15.02).

Суд открыл путь к заочному осуждению С. Арбузова.

Судья Печерского райсуда Киева В. Карабань удовлетворил ходатайство Генеральной прокуратуры о заочном спецрасследовании в отношении бывшего первого вице-премьер-министра, экс-главы Нацбанка С. Арбузова. Об этом на своей странице в Facebook сообщил народный депутат от БПП М. Найем (<http://glavcom.ua/news/361964.html>).

«Фактически это открывает путь к заочному осуждению и приговору», – отметил он.

Нардеп напомнил, что это уже третий «клиент» Печерского суда из прошлой власти, по которому есть разрешение на заочное расследование. «Ранее уже были В. Янукович, экс-министр здравоохранения Р. Богатырева и заместитель министра доходов и сборов А. Игнатов», – написал М. Найем (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2016. – 15.02).

«Правый сектор» пикетирует Кабмин.

В Киеве под зданием Кабинета Министров около 30 бойцов батальона «Сич» и ДУК «Правый сектор» требовали официально запретить российский бизнес на территории Украины, передает НБН (<http://korrespondent.net/ukraine/3629702-pravyi-sektor-pyketyruet-kabmyn>).

Около стен правительства митингующие установили блокпост, на котором они имитировали сепаратистов. Таким образом, активисты потребовали запретить все российское на территории Украины, в частности бизнес. «Мы имитируем донецкий блокпост в поддержку России, но против всего российского, и требуем запретить все российское в Украине», – сказал активист А. Мазур.

«Сегодня (15 февраля. – Прим. ред.) Кабмин должен был решить вопрос с транзитом российских фур. Сегодня было принято половинчатое решение с определенными строками», – сказал присутствующий на митинге народный депутат от «Батьківщини» И. Луценко (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 15.02).

Активисты Сумской области присоединились к акции по блокированию проезда российских грузовых машин на территорию Украины. Об этом на своей странице в Facebook сообщил депутат Сумского городского совета от партии «Свобода», член исполнительного комитета горсовета М. Галицкий (<http://korrespondent.net/ukraine/events/3629308-sumskaia-oblast-prysoedynylas-k-blokade-fur-yz-rf>).

Он также попросил председателя Сумской областной государственной администрации Н. Ключко обратиться к руководству государства с требованием запретить въезд российских грузовиков на территорию Украины.

Напомним, акция по блокированию российских фур стартовала накануне в Закарпатье с подачи «Правого сектора». Позже к акции по блокированию российских фур присоединились и другие западные области Украины. Сообщается, что в акции принимают участие 10 украинских областей (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 14.02).

В Харьковской области администрации произошла потасовка между активистами и нацгвардейцами. Об этом сообщает в Twitter «Громадське. Харків».

Инцидент произошел в понедельник, 15 февраля, когда активисты пытались передать обращение губернатору. В своем заявлении они требовали от главы области запретить проезд российских фур по территории Украины, отметило издание. К людям вышел советник губернатора С. Стороженко. После этого обращение было передано главе области. Также отмечается, что активисты отправились в пункт Гоптовка на границу с РФ для блокирования

транзита российских грузовиков (Корреспондент.net
(<http://korrespondent.net>). – 2016. – 15.02).

В России уже заблокировано движение 152 украинских фур.

По состоянию на утро понедельника, 15 февраля, на территории РФ задержано 152 автотранспортных средства, принадлежащих украинским перевозчикам. Об этом сообщает пресс-служба Ространснадзора.

Отмечается, что случаев совершения противоправных действий со стороны водителей автомобилей не зарегистрировано (<http://glavcom.ua/news/361914.html>).

«До получения дополнительных указаний от Министерства транспорта Российской Федерации инспекторы Ространснадзора во время осуществления транспортного контроля грузовых автотранспортных средств, зарегистрированных на Украине, составляют протокол изъятия с описью документов и помещают автотранспортное средство на специализированную стоянку. Указанная мера не касается режима транзита из Украины в Казахстан, который осуществляется согласно указу Президента РФ от 01.01.2016 г. № 1», – говорится в сообщении Ространснадзора.

Напомним, в воскресенье, по данным СМИ, только на территории Брянской области РФ заблокированы 30 украинских грузовиков.

Позже пресс-служба Минтранса РФ заявила, что на территории России как ответная мера приостановлено движение грузовых автотранспортных средств, зарегистрированных в Украине.

При этом Министерство экономического развития и торговли Украины опровергает информацию о блокировании украинских фур в Российской Федерации (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2016. – 15.02).

ЕКОНОМІКА

НБУ разрешил физлицам получать от нерезидентов электронные деньги.

Ранее регулятор позволил физлицам получать на текущий счет переведенную из-за границы иностранную валюту (<http://news.eizvestia.com/news-finance/full/353-nbu-razreshil-fizlicam-poluchat-ot-nerezidentov-elektronnye-dengi>).

Национальный банк Украины предоставил право физическим лицам на получение от нерезидентов электронных денег, выпущенных эмитентом-нерезидентом, с использованием международных систем интернет-расчетов, информирует eizvestia.com.

Как сообщается на сайте НБУ со ссылкой на постановление № 65, также регулятор упростил процедуру согласования правил использования электронных денег для банков-членов/участников внутригосударственных

платежных систем.

НБУ напомнил, что ранее расширил режим функционирования счетов физических лиц, позволив им получать на текущий счет иностранную валюту, переведенную из-за границы, в том числе в результате погашения электронных денег, выпущенных нерезидентом.

Как сообщалось, Национальный банк Украины выступает за дальнейшее развитие безналичного обращения и снижение доли наличных денег в экономике. В частности, в прошлом году регулятор сообщал о планах снизить долю наличных денег до 12 % в 2020 г. с 18 % на конец 2014 г., для чего он намерен стимулировать использование безналичных платежей (*Экономические известия* (<http://news.eizvestia.com>). – 2016. – 15.02).

Держава залишить за собою участь лише в капіталі двох найбільших державних банків, таких як Ощадбанк і Укресімбанк. Про це під час брифінгу на тему: «Стратегія розвитку державних банків» розповів заступник міністра фінансів України А. Шевальов, передає УНН.

«Відбудеться повний вихід держави з власності решти державних банків вже на горизонті 2016–2017 рр., і до кінця 2017 р. держава не повинна мати частку в якихось банківських установах, крім двох найбільших державних банків», – зазначив А. Шевальов.

За його словами, визначення банків (у яких держава залишить свою частку. – Прим. ред.) має базуватися на реальних конкурентних перевагах, які мають конкретні банківські держустанови.

Так, А. Шевальов відмітив, що Ощадбанк має серйозну конкурентну спроможність у малому й середньому бізнесі, де й повинен фокусувати свої операційні пріоритети. Водночас Укресімбанк має серйозні переваги в роботі з корпоративним сектором, особливо в галузі експортно орієнтованих корпоративних клієнтів (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 15.02).

Баланс внешней торговли Украины вернулся в «плюс».

Прошлый год Украина завершила с позитивным сальдо внешней торговли в размере 632,5 млн дол. (<http://korrespondent.net/business/economics/3629756-balans-vneshnei-torhovly-ukrayny-vernulsia-v-pluis>).

Баланс внешней торговли Украины товарами в 2015 г. составил 632,5 млн дол., тогда как в 2014 г. оно было негативным в размере 527 млн дол., сообщает Госслужба статистики. Согласно ее данным, в минувшем году экспорт товаров сократился по сравнению с 2014 г. на 29,3 % – до 38,135 млрд дол., импорт – на 31,1 %, до 37,502 млрд дол.

Госстат уточняет, что в 2015 г. внешнеторговые операции проводились с партнерами из 217 стран мира.

Основу товарної структури українського експорту становили недрюгоцenne металлы и изделия из них – 24,8 %, продукты растительного происхождения – 20,9 %, механические и электрические машины – 10,3 %, жиры и масла животного или растительного происхождения – 8,7 %, минеральные продукты – 8,1 %, готовые пищевые продукты – 6,5 % и продукция химической и связанных с ней отраслей промышленности – 5,6 %.

На долю минеральных продуктов пришлось 31,2 % от объема стоимости импорта, механических и электрических машин – 16,7 %, продукции химической и связанных с ней отраслей промышленности – 13,3 %, полимерных материалов, пластмассы и изделий из них – 7,1 %, недрюгоцenne металлов и изделий из них – 5,3 %, средств наземного транспорта, летательных аппаратов, плавсредств – 4,7 %, готовых пищевых продуктов – 4,3 %.

Объем экспорта товаров в страны ЕС составил 13,018 млрд дол., или 34,1 % от общего объема экспорта, и уменьшился по сравнению с 2014 г. на 23,4 %.

Товары экспортировались в Россию (12,7 %), Турцию (7,3 %), Китай (6,3 %), Египет (5,5 %), Италию (5,2 %), Польшу (5,2 %), Индию (3,8 %) и Германию (3,5 %). Экспорт в Россию упал на 50,7 % – до 4,83 млрд дол., а импорт – на 41,1 %, до 7,485 млрд дол.

Импорт товаров из стран ЕС составил 15,344 млрд дол., или 40,9 % от общего объема, и уменьшился по сравнению с 2014 г. на 27,2 %.

Импортные поставки товаров из РФ составили 20,0 %, Германии – 10,4 %, Китая – 10,1 %, Беларуси – 6,5 %, Польши – 6,2 %, Венгрии – 4,1 % и США – 3,9 % (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 15.02).

Доход «Енергоатому» в січні 2016 р. збільшився на 23,8 %.

Доход державного підприємства «Енергоатом» у січні 2016 р. збільшився порівняно із січнем 2015 р. на 23,8 %, передає УНН з посиланням на сторінку ДП «Енергоатом» у Facebook (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1547245-dokhid-energoatom-u-sichni-2016-roku-zbilshivsya-na-23-8>).

За даними підприємства, дохід «Енергоатома» в січні 2016 р. порівняно з аналогічним періодом 2015 р. збільшився на 23,8 % – до 3 млрд 960 млн проти 3 млрд 198,4 млн грн у січні 2015 р.

Водночас державне підприємство «Енергоатом» за підсумками роботи в січні 2016 р. сплатило податків до бюджетів усіх рівнів, а також внеску зі страхування на загальну суму 244,6 млн грн. Зокрема, у січні поточного року до бюджетів усіх рівнів підприємством сплачено податків на суму 150,2 млн грн і сума сплаченого внеску зі страхування становила 94,4 млн грн. Водночас станом на 31 січня 2016 р. заборгованість «Енергоатома» до бюджетів усіх рівнів становила 263,7 млн грн.

У січні поточного року порівняно з аналогічним періодом 2015 р. державне підприємство «Енергоатом» збільшило обсяг капітальних інвестицій на 49,8 % – до 60,5 млн грн.

Як повідомляв УНН, НАЕК «Енергоатом» за 2015 р. сплатив до бюджетів усіх рівнів 6,6 млрд грн (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 15.02).

Використання біопального дає змогу щорічно економити 1,2 млрд куб. м природного газу, зазначають у Держенергоефективності.

Споживання біомаси найбільш доцільним може стати в Україні з метою заміщення споживання вугілля, природного газу й нафти. Про це УНН повідомили в Державному агентстві з енергоефективності та енергозбереження, коментуючи перспективи й потенціал розвитку біопалива з точки зору здобуття Україною енергетичної незалежності.

«За інформацією Інституту відновлюваної енергетики НАН України, річний технічно-досяжний енергетичний потенціал рідкого біопалива в Україні є еквівалентним 1 млн т н. е. Його використання дає змогу щорічно заощаджувати близько 1,2 млрд куб. м природного газу», – повідомили в Держенергоефективності. Також в агентстві зазначили, що, згідно із взятими на себе зобов'язаннями перед ЄС, до 2020 р. Україна має досягнути показника використання біомаси у транспортному секторі в 10 %.

За словами експерта А. Пушака, альтернативне пальне із вмістом біоетанолу при згоранні дає у 40–50 раз менше викидів в атмосферу (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 12.02).

Українці перестали забирати валютні депозити.

В январе 2016 г. портфель валютних депозитов населения в платежеспособных банках возрос. Об этом говорится в сообщении НБУ.

Объем розничных вкладов возрос на 39 млн дол. – до 8,646 млрд дол.

В то же время портфель розничных вкладов в гривне сократился сразу на 6,2 млрд грн – до 179,43 млрд грн.

Корпоративные вклады росли как в иностранной (+31 млн дол.), так и национальной (+531 млн грн) валютах.

9 февраля 2016 г. Нацбанк заявил о росте своих активов в 2015 г. по сравнению с 2014 г. – на 385,311 млрд грн. Наибольший рост продемонстрировали «денежные средства и депозиты» – в 9,5 раза, до 165,296 млрд грн (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2016. – 11.02).

Українські аграрії планують засіяти ярими зерновими 7,5 млн га.

Сільгоспвиробники планують посіяти ярих зернових культур на площі 7,5 млн га, з них ранніх – 2,6 млн га. Про це повідомив міністр аграрної політики та продовольства О. Павленко, передає УНН з посиланням на прес-службу міністерства.

«Посів ярих зернових культур прогнозується на площі 7,5 млн га, у тому числі ранніх ярих зернових – 2,6 млн га. При цьому структура зернового

клину під урожай 2016 р. може коригуватися залежно від умов перезимівлі озимих культур за рахунок оптимізації площ ярих зернових культур, зокрема кукурудзи на зерно та пізніх круп'яних культур», – сказав О. Павленко.

За його словами, зернові культури в усіх категоріях господарств прогноуються посіяти на площі 14,6 млн га, або 55 % у структурі посівних площ.

Крім того, зазначив він, за попередніми даними регіонів, уся посівна площа сільськогосподарських культур в усіх категоріях господарств під урожай 2016 р. очікується на рівні 26,7 млн га, або на рівні 2015 р. (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 15.02*).

У 2015 р. 80 % ринку житлової нерухомості Києва припало на первинний ринок.

Протягом 2015 р. більшість угод з купівлі-продажу житла укладалося на первинному ринку нерухомості. Розподіл становив приблизно 80 на 20 % на користь новобудов. Таку думку в коментарі УНН висловив експерт з питань нерухомості І. Конопада.

За його словами, на вторинному ринку досі диктують ситуацію ціни трирічної давнини, коли ціни на житло відносно долара були вищими на 20–30 %, тобто люди хочуть продати квадратні метри за тією ж вартістю, за якою їх придбали. «Якщо взяти 2015 р., то за нашими підрахунками 80 % житла купували на первинному ринку, 20 % – на вторинному», – зауважив І. Конопада.

За словами експерта, найбільший страх інвесторів на первинному ринку було втратити гроші, так і не отримавши житла. Тому люди здебільшого інвестують у добудовані об'єкти. Хоча, за його словами, є й ті, хто вкладають кошти на ранніх етапах будівництва (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 12.02*).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

МВФ продовжит співробітництво с Україною, отмечаєт представитель фонда.

Отмечается, что МВФ имеет ряд моментов, на которые он обратил внимание украинских властей (<http://news.eizvestia.com/news-finance/full/142-mvf-prodolzhit-sotrudnichestvo-s-ukrainoj-predstavitel-fonda>).

Ключевой кредитор Украины Международный валютный фонд остается в программе сотрудничества, однако не готов назвать дату подписания меморандума по второму пересмотру программы и заседания Совета директоров по Украине. Об этом в ходе брифинга в Вашингтоне сообщил

глава департамента внешних связей фонда Д. Райс, информирует eizvestia.com.

«Мы остаемся в программе реформ, мы не теряем контактов с властями. И наша цель сейчас – согласовать и подписать меморандум (по второму пересмотру программы. – Прим. ред.). Хотя я и не могу назвать даты подписания и даты заседания Совета директоров фонда по Украине», – сказал Д. Райс.

Он подчеркнул, что МВФ имеет ряд моментов, на которые он обратил внимание украинских властей. «Понятно, что все это не означает, что Украина ничего не сделала. Бесспорно, сделала – макроэкономическая стабилизация была достигнута, был прогресс. Но очень важно, чтобы этот прогресс был углублен и усилен. И одна из сфер, которая нуждается в постоянном внимании – госуправление и борьба с коррупцией», – подчеркнул Д. Райс (*Экономические известия* (<http://news.eizvestia.com>). – 2016. – 12.02).

Министерство финансов Украины не получало от Германии никаких новых предложений по урегулированию долга по еврооблигациям Российской Федерации. Об этом сообщила министр финансов Украины Наталия Ярьско журналистам в Киеве в пятницу (<http://korrespondent.net/business/economics/3628622-ukrayna-otrysaet-predlozhenyia-hermanyy-po-dolhu>).

«От Германии никаких предложений в Министерство финансов Украины не поступало», – сказала она.

23 января министр финансов Н. Ярьско заявила, что Украина и Россия могут достичь соглашения по долгу в 3 млрд дол. без суда. До этого она сообщила о готовности Украины изменить условия реструктуризации долга перед Россией.

9 февраля сообщалось, что Россия назвала неприемлемыми предложения Украины по реструктуризации долга, которые она получила через Германию (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 14.02).

В Украине останется около 40 банков.

Все финансовые учреждения, которые сегодня действуют в Украине, должны в ближайшее время увеличить свои активы до 300 млн грн. Если они этого не сделают, то уже в ближайшее время их начнут ликвидировать (<http://news.eizvestia.com/news-finance/full/262-v-ukraine-ostanetsya-okolo-40-bankov>).

Поэтому вполне вероятно, что из более чем 100 банков в стране останется лишь небольшое их количество – около 40. По подсчетам экспертов, собственно такое количество банков на сегодня владеет активами, которые превышают необходимые 300 млн грн, информирует eizvestia.com.

Ранее сообщалось, что финансовым учреждениям отведут достаточно времени, чтобы докапитализироваться и соответствовать новым требованиям НБУ. Планировалось, что они будут иметь время до 2020 г., однако, скорее всего, НБУ сократит этот срок, поэтому часть банков уйдет с украинского рынка или будет ликвидирована.

НБУ свою позицию объясняет целесообразностью сохранения в Украине только наиболее финансово устойчивых банков, которые смогут противостоять экономическим рискам.

Чтобы выжить, украинские банки ожидает волна поглощения и слияния, иначе они просто выйдут из рынка финансовых услуг. В свою очередь, для украинцев уменьшение количества банков будет означать увеличение их надежности. Сейчас в обществе царит сплошное недоверие к финансовым институтам, ведь только за последние два года в стране обанкротилось более 60 финансовых учреждений. Большинство выплат украинцев легло на плечи государства. Так, Фонд гарантирования вкладов вернул 17 млрд грн (*Экономические известия (<http://news.eizvestia.com>). – 2016. – 12.02*).

Украинские банки понесли рекордные убытки.

За 2015 г. банковская система Украины обновила рекордный годовой показатель убытков (<http://korrespondent.net/business/financial/3629695-ukraynskye-banky-ponesly-rekordnye-ubytky>).

Согласно данным НБУ, суммарный убыток работающих банков, без учета неплатежеспособных, по состоянию на 1 января 2016 г. составил 66,6 млрд грн, а годом ранее был на уровне 52,966 млрд грн.

Согласно сообщению, 71 банк завершил 2015 г. с прибылью, общая сумма которой составила 5,2 млрд грн, в том числе в декабре 63 банка получили прибыль на общую сумму 21,2 млрд грн.

Доходы банков за 2015 г. по сравнению с 2014 г. увеличились на 19,4 % и составили 199,2 млрд грн, расходы возросли на 34,4 % – до 265,8 млрд грн.

Как отмечается в сообщении, с 1 декабря 2015 г. банки перешли на международные стандарты бухгалтерского учета, в связи с чем провели корректировку процентных доходов, что стало основным фактором формирования убытка банковской системы в декабре на уровне 9,3 млрд грн.

Отметим, согласно глобальному рейтингу конкурентоспособности, банки Украины заняли последнее место в мире по надежности среди 140 стран (*Корреспондент.net (<http://korrespondent.net>). – 2016. – 15.02*).

«Ощадбанк» отсудил у Фонда гарантирования 2 млрд грн.

«Ощадбанк» выиграл суд у Фонда гарантирования вкладов и может не возвращать ему полученные из «Дельта банка» 2 млрд грн. Об этом сообщает FinClub. При этом Минфин, который финансово поддерживает и «Ощадбанк», и Фонд гарантирования, не желает вмешиваться в спор.

«Суть конфликта заключается в попытке вернуть в “Дельту” активы, которые “Ощадбанк” получил у “Дельта банка” перед самым его банкротством», – говорится в сообщении.

В «Ощадбанке» отказались сообщить детали, сославшись на банковскую тайну. Однако эти сведения опубликованы в публичных судебных решениях (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2016. – 12.02).

Украина стремительно теряет запасы газа.

Объем газа в подземных хранилищах Украины по состоянию на вечер 12 февраля уменьшился на 0,15 % в сутки – до 10,566 млрд куб. м (http://news.eizvestia.com/news_economy/full/856-ukraina-stremitelno-teryayet-zapasy-gaza).

По последним данным GSE, в течение суток объем газа в ПХГ Украины уменьшился на 46,94 млн куб. м, информирует *eizvestia.com*.

Так, на сегодня украинские ПХГ заполнены на 34,14 %.

Отметим, что на территории Украины без учета Крыма находятся 12 ПХГ общей активной емкостью 31 млрд куб. м (*Экономические известия* (<http://news.eizvestia.com>). – 2016. – 13.02).

Фіскальна служба заборгувала бізнесу майже 12 млрд грн ПДВ.

Актуальна заборгованість перед підприємцями із відшкодування податку на додану вартість на сьогодні становить 11,5 млрд грн. Про це під час засідання Комітету Верховної Ради з питань податкової та митної політики заявив голова Державної фіскальної служби Р. Насіров.

При цьому, за його словами, загальна сума заборгованості становить 19 млрд грн, з якої близько 4 млрд грн – борг перед підприємствами із зони АТО і ще 4 млрд грн спірна заборгованість минулих років, яка за рішенням суду може бути списана.

«Ми скоротили реальний, актуальний борг до 11,5 млрд грн. Він був 23 млрд грн ще влітку», – сказав голова ДФС.

Р. Насіров також зазначив, що простроченої заборгованості з відшкодування ПДВ уже немає. «Зараз черга на відшкодування десь півтора місяця. Я думаю, що до літа ми виплатимо цей борг. Це буде так, що як тільки пройшла перевірка, підприємство буде відразу подаватися на відшкодування», – запевнив Р. Насіров.

Нагадаємо, обсяг відшкодування платежів з податку на додану вартість суб'єктам підприємництва в Україні в січні 2016 р. становив 7,887 млрд грн.

Обсяг відшкодування ПДВ за 2015 р. становив 68,405 млрд грн (*Agravery* (<http://agravery.com>). – 2016. – 12.02).

Обсяг виробництва аграрної продукції в січні скоротився на 2,5 %.

Обсяг виробництва сільськогосподарської продукції у січні 2016 р.

порівняно з відповідним періодом 2015 р. скоротився на 2,5 %, у тому числі в аграрних підприємствах – на 3 %, у господарствах населення – 2 %. Про це УНН повідомили в Держстатистики (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1546660-obsyag-silskogospodarskogo-virobnitstva-u-sichni-skorotivsy-na-2-5>).

Згідно з інформацією відомства, у січні поточного року порівняно із січнем 2015 р. обсяги виробництва продукції тваринництва зменшилися на 2,5 %.

Зокрема, у січні поточного року порівняно із січнем 2015 р. виробництво сільськогосподарської продукції найбільше зменшилося в Донецькій області – на 15,2 %, Луганській – на 16 %, Херсонській області – на 11 %.

Водночас за аналогічний період виробництво сільськогосподарської продукції найбільше збільшилося в Черкаській області – на 5,2 %, Кіровоградській області – на 4,5 %, Житомирській області – на 2,1 %.

У відомстві зауважили, що дані наведені без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

Також у Держстатистики зазначають, що до січня – травня поточного року розрахунки проводяться на основі даних щодо продукції тваринництва і лише із січня – червня – на основі даних щодо продукції рослинництва та тваринництва.

Як повідомляв УНН, витрати на виробництво сільськогосподарської продукції в 2015 р. порівняно з 2014 р. в Україні збільшилися на 50,9 % (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 12.02).

Українські порти зменшили перевалку зерна майже на 20 %.

Українські морські порти в січні 2016 р. переробили 1,867 млн т зернових вантажів (у тому числі 1,824 млн т зерна), що на 19,5 % (19,4 %) нижче показника за січень 2015 р. Про це повідомляє «Зерно онлайн».

Державними стивідорними компаніями на причалах АМПУ було оброблено 124,65 тис. т зернових вантажів (–60,8 % до показника за аналогічний період роком раніше), приватними стивідорними компаніями на причалах АМПУ – 1,052 млн т (+7 %), стивідорними компаніями на власних причалах – 689,72 тис. т (–32,2 %).

Згідно зі звітом АМПУ, Іллічівський порт за вказаний період перевалив 532,54 тис. т зернових вантажів, що на 34,1 % вище показника січня-2015.

Також Одеський морський порт перевалив 490,62 тис. т зернових вантажів (–3,2 %), Миколаївський – 340,91 тис. т (–35,4 %), «Південний» – 275,52 тис. т (–54,1 %), СМП «Октябрськ» – 109,81 тис. т (+8,6 %), Херсонський – 49,84 тис. т (–4,3 %), Бердянський – 34,7 тис. т (–44,9 %).

Маріупольський порт перевалив 23,82 тис. т зернових вантажів (–43,1 %), Ренійський – 6,6 тис. т (–77 %). Ізмаїльський порт перевалку не здійснював (*Agravery* (<http://agravery.com>). – 2016. – 15.02).

Масло й молоко подорожчали у восьми регіонах України.

Молокопродукти продовжують дорожчати. Масло й молоко подорожчали у восьми регіонах України, сир – у дев'яти областях, сметана – у п'яти. Про це повідомляє AgroNews з посилання на дані власного моніторингу (*Agravery* (<http://agravery.com>)). – 2016. – 15.02).

Виробництво м'яса в січні скоротилося на 2,3 %.

В Україні виробництво м'яса в живій вазі в січні 2016 р. порівняно із січнем 2015 р. зменшилося на 2,3 % – до 287,2 тис. т. Про це УНН повідомили в Держстатистики (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1546555-virobnitstvo-myasa-u-sichni-skorotilosya-na-2-3-derzhstatsitiki>).

Нагадаємо, в Україні виробництво м'яса в живій вазі протягом 2015 р. порівняно з 2014 р. зменшилося на 1,4 % – до 3 млн 276,8 тис. т (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>)). – 2016. – 12.02).

Єврогрупа: економічне становище єврозони покращилося.

Порівняно з минулими роками, відновлення економіки у єврозоні триває і зміцниться в цьому й наступному роках. Про це повідомив голова Єврогрупи Є. Дейсселблум, передає УНН з посиланням на прес-службу Ради ЄС (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1546596-ekonomichne-stanovische-yevrozoni-pokraschilos-yevrogrupa>).

«У цілому, відновлення економіки у єврозоні триває і, як очікується, зміцниться в цьому і наступному роках. Водночас з'являється все більше ризиків і спостерігається волатильність на ринках по всьому світу», – розповів Є. Дейсселблум.

Він додав, що як і зона євро, європейські банки на сьогодні в набагато кращому становищі, ніж кілька років тому. «З банківським союзом ми розробили механізми в зоні євро, які забезпечують стабільність фінансового сектора», – зазначив він.

Проте, він зазначив, що все ще необхідно не втрачати пильності. «І в цьому контексті ми підтвердили під час наших дискусій необхідність продовження реформ, щоб підвищити потенціал зростання в наших країнах», – підсумував він.

Як повідомляв УНН, інфляція на території єврозони у грудні становила 0,2 % (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>)). – 2016. – 12.02).